

II

(Közlemények)

AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEITŐL, SZERVEITŐL, HIVATALAITÓL ÉS
ÜGYNÖKSÉGEITŐL SZÁRMAZÓ KÖZLEMÉNYEK

EURÓPAI BIZOTTSÁG

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE

Uniós iránymutatás az állami támogatásra vonatkozó szabályoknak a széles sávú hálózatok mielőbbi
kiépítésére való alkalmazásáról

(2013/C 25/01)

1. BEVEZETÉS

- (1) A széles sávú kapcsolat stratégiai jelentőséggel bír az európai gazdaság valamennyi ágazatának növekedése, valamint a társadalmi és területi kohézió szempontjából. Az Európa 2020 stratégia hangsúlyozza a szélessáv kiépítésének jelentőségét a következő évtizedre szóló uniós növekedési stratégia részeként, valamint ambiciózus szélessáv-fejlesztési célokat határoz meg. A stratégia egyik kiemelt kezdeményezése, az európai digitális menetrend ⁽¹⁾ elismeri a szélessáv társadalmi és gazdasági előnyeit, kiemelve a versenyképesség, a társadalmi befogadás és a foglalkoztatás terén betöltött jelentőségét. Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedést célul kitűző Európa 2020 stratégia megvalósítása függ a nagy sebességű internetes infrastruktúrához és szolgáltatásokhoz való széles körű és megfizethető hozzáférés biztosításától is. A jó minőségű és megfizethető széles sávú infrastruktúra megfelelő finanszírozása kulcsfontosságú Európa számára annak érdekében, hogy növelje versenyképességét, fokozza az innovációt, több munkahelyet teremtsen a fiatalok számára, megelőzze a gazdasági tevékenységek áthelyezését és vonzza a belső beruházásokat. Az európai digitális menetrend újra kinyilvánítja az Európa 2020 stratégia azon célját, hogy Európában 2013-ig mindenki alapszintű széles sávú internetkapcsolattal rendelkezzen, továbbá 2020-ig biztosítani kíván i. minden európai polgárnak ennél is sokkal gyorsabb, legalább 30 Mbps sebességű internet-hozzáférést, ii. az európai háztartások legalább 50 %-ának pedig a 100 Mbps-os sávzélességet meghaladó internetkapcsolatot.
- (2) A legalább 30 Mbps sebességű ⁽²⁾ internet-hozzáféréssel kapcsolatos célkitűzés eléréséhez a becslések szerint megközelítőleg 60 milliárd EUR összegű beruházásra, az európai háztartások legalább 50 %-át lefedő legalább 100 Mbps sebességű internet-hozzáféréshez pedig megközelítőleg 270 milliárd EUR összegű beruházásra lenne szükség ⁽³⁾. Ilyen beruházások elsősorban kereskedelmi befektetőktől várhatóak. Az európai digitális menetrend célkitűzései ugyanakkor közforrások nélkül nem valósíthatók meg. Ennélfogva az európai digitális menetrend felhívja a tagállamok figyelmét „az uniós versenyjogi szabályoknak és az állami támogatásokra irányadó előírásoknak megfelelő közfinanszírozás” igénybevételére, hogy megvalósíthassák az Európa 2020 stratégiában meghatározott, lefedettségre, sebességre és elterjedésre vonatkozó célokat ⁽⁴⁾. Ahogy a számítási felhő, a peer-to-peer technológiák, a társadalmi hálózatok és a lekérhető mozgókép-szolgáltatások intenzívebb alkalmazása tovább fejlődik, a kapacitást igénylő szolgáltatások iránti kereslet a jövőben várhatóan nőni fog.

⁽¹⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Az európai digitális menetrend, COM(2010) 245 végleges.

⁽²⁾ Lásd: A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Széles sávú hozzáférés Európában: beruházás a digitális technológia által vezérelt növekedésbe, COM(2010) 472 végleges.

⁽³⁾ A tényleges beruházási költség a meglévő infrastruktúrák újrahasználhatósága, valamint a piaci, technológiai és szabályozási fejlemények függvényében számottevően alacsonyabb lehet.

⁽⁴⁾ 2.4. pont, 8. kulcsintézkedés.

- (3) Az elektronikus hírközlési ágazatban lezajlott átfogó liberalizációs folyamat eredményeképpen megvalósult az ágazati szabályozás. Az elektronikus hírközlésre vonatkozó uniós szabályozási keret a széles sávú hozzáférésre vonatkozóan is biztosít összehangolt szabályokat ⁽⁵⁾. Ami a hagyományos széles sávú hálózatokat illeti, a nagykereskedelmi széles sávú piacok jelenleg a tagállamok többségében előzetes szabályozás tárgyát képezik. A szabályozási megközelítés a jelek szerint sikeresen javította a piacok versenyképességét, ösztönözte a befektetéseket és növelte a fogyasztói választékot: a széles sávú lefedettség és elterjedés például azokban a tagállamokban a legnagyobb, ahol az infrastrukturális versenyt hatékony előzetes szabályozással ötvözik, hogy ott is ösztönözzék a szolgáltatási versenyt. A széles sávú hálózatok, különösen az új generációs (a továbbiakban: NGA) hálózatok további elterjedése továbbra is megköveteli a nemzeti szabályozó hatóságok beavatkozását azoknak az elektronikus hírközlési ágazatban játszott szerepe okán.
- (4) Még fontosabb, hogy az ágazaton belül körültekintően használjanak közforrásokat, és hogy a Bizottság gondoskodjon arról, hogy az állami támogatás kiegészítő jellegű és nem helyettesíti a piaci szereplők beruházásait. Az állami beavatkozásnak minden esetben a lehető legnagyobb mértékben csökkentenie kell a magánberuházások kiszorításának, a kereskedelmi beruházási ösztönzők megváltoztatásának és végül az Európai Unió közös érdekével ellentétes versenytorzulásnak a kockázatát.
- (5) Az állami támogatások rendszerének korszerűsítéséről szóló közleményben a Bizottság megállapította, hogy az állami támogatási politikának olyan megfelelően kialakított támogatásra kell összpontosítania, amely a piaci hiányosságokat és a közös európai értékeket célozza meg ⁽⁶⁾. Az állami támogatási intézkedések – bizonyos feltételek mellett – korrigálhatják a piaci hiányosságokat, javítva ezáltal a piacok hatékony működését és fokozva a gazdaság versenyképességét. Továbbá, amennyiben a piacok hatékony eredményt tudnak felmutatni, ezeket azonban kohéziós politikai szempontból nem tartják megfelelőnek, az állami támogatás ugyancsak alkalmazható kívánatosabb, méltányosabb piaci eredmény elérése érdekében. A szélessáv terén végrehajtott, jól irányzott állami beavatkozás különösen elősegítheti a megfizethető és versenyképes széles sávú szolgáltatásokat kínáló, illetve az olyan területek és régiók közötti „digitális szakadék” ⁽⁷⁾ csökkentését, ahol ezek nem állnak rendelkezésre.
- (6) Ugyanakkor, amennyiben a szélessáv kiépítéséhez nyújtott állami támogatást olyan térségben használják fel, amelyet a piaci szereplők is általában kiválasztanak a befektetéseikhez, illetve ahol már meg is történt a beruházás, ott ez jelentősen alááshatja a kereskedelmi befektetőknek elsősorban a széles sávú ágazatra irányuló beruházási kedvét. Ilyen esetekben a szélessáv kiépítéséhez nyújtott állami támogatás az elérni kívánt cél ellen hathat. A szélessáv kiépítése terén ezért az állami támogatás ellenőrzésével azt kell biztosítani, hogy az állami támogatási intézkedések révén magasabb fokú széles sávú lefedettség és penetráció jöjjön létre, vagy gyorsabban valósuljon meg, mint arra a támogatás nélkül sor kerülhetett volna, egyúttal pedig a jobb minőségű és megfizethetőbb szolgáltatások, valamint a versenyt ösztönző beruházások támogatása. A támogatás kedvező hatásainak meg kell haladniuk a verseny torzításának mértékét.
- (7) A digitális menetrend keretében tett bizottsági felhívást követően a legtöbb tagállam nemzeti széles sávú stratégiát dolgozott ki az európai digitális menetrend céljainak saját területükön való megvalósítása érdekében. E stratégiák többsége közforrások felhasználását irányozza elő annak érdekében, hogy bővítsék a széles sávú lefedettséget azokban a térségekben, ahol a kereskedelmi szolgáltatókat nem ösztönzik beruházásra, valamint hogy felgyorsítsák a nagyon nagy sebességű új generációs hozzáférési hálózatok kiépítését.
- (8) Ez az iránymutatás összefoglalja a bizottsági politika elveit a Szerződés állami támogatásokra vonatkozó szabályainak a hagyományos széles sávú hálózatok kiépítését támogató intézkedésekre való alkalmazásával kapcsolatban (2. szakasz), valamint ismerteti ezen elveknek a széles sávú alap- és új generációs hozzáférési (NGA) hálózatok gyors kiépítésének támogatására nyújtott támogatási intézkedések értékelése során történő alkalmazását (3. szakasz). A Bizottság alkalmazni fogja az iránymutatást a széles sávú hálózatok kiépítésére nyújtott állami támogatások értékelésénél, növelve ezzel a jobbiztonságot és az átláthatóságot a döntéshozatali gyakorlatában.

⁽⁵⁾ Lásd a 2009/140/EK irányelvvel (a jobb szabályozásról szóló irányelv) (HL L 337., 2009.12.18., 37. o) és az 544/2009/EK rendelettel (HL L 167., 2009.6.29., 12. o.) módosított, az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások közös keretszabályozásáról szóló, 2002. március 7-i 2002/21/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (keretirányelv) (HL L 108., 2002.4.24., 33. o.) 12. cikkének (4) bekezdését.

⁽⁶⁾ A Bizottság közleménye az uniós állami támogatások rendszerének korszerűsítéséről, Brüsszel, 2012.5.8. COM(2012) 209 végleges.

⁽⁷⁾ Leggyakrabban a „digitális szakadék” kifejezést használják az információs technológiákhoz való hozzáféréssel rendelkező, illetve azt nélkülöző személyek közötti különbség leírására. Bár e „digitális szakadéknak” számos oka van, ezek közül a széles sávú infrastruktúra hiánya a legfontosabb. Regionális szempontból nézve, az IKT-khoz való hozzáférés és azok használata szempontjából az urbanizáció foka fontos tényezőt jelent. Ezért továbbra is sokkal alacsonyabb internetpenetráció jellemzi az Európa Unió gyéren lakott területeit.

2. A SZÉLES SÁVÚ HÁLÓZATOKHOZ NYÚJTOTT ÁLLAMI TÁMOGATÁSOKRA VONATKOZÓ BIZOTTSÁGI POLITIKA FŐ ELVEI

- (9) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 107. cikkének (1) bekezdése szerint: „a közös piaccal összeegyeztethetetlen a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet”. Ebből következik, hogy egy adott intézkedés csak akkor tekinthető állami támogatásnak, ha a következő feltételek együttesen teljesülnek: a) az adott intézkedést állami forrásból finanszírozzák; b) a vállalkozások számára gazdasági előnyt eredményez; c) ez az előny szelektív jellegű és d) a piaci versenyt torzítja, vagy annak torzításával fenyeget; és e) az intézkedés érinti a tagállamok közötti kereskedelmet.

2.1. Az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése: Támogatás fennállása

- (10) *Állami források felhasználása:* Az állami források sokféle formában nyújthatók, úgymint közvetlen támogatások, adó-visszatérítés⁽⁸⁾, kedvezményes kamatozású kölcsönök vagy egyéb kedvezményes pénzügyi feltételek. Állami források bevonására kerül sor akkor is, ha az állam természetbeni előnyt nyújt, például beruház a széles sávú infrastruktúra (egy részének) építésébe. Az állami források nemzeti, regionális vagy helyi szinten alkalmazhatók⁽⁹⁾. Az európai alapokból, például az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) és az Európai Regionális Fejlesztési Alapból (ERFA)⁽¹⁰⁾ származó támogatás szintén állami forrásnak minősül, amennyiben ezeket az eszközöket a tagállam ellenőrzése alatt, mérlegelési jogkör alapján ítélik oda a kedvezményezettnek⁽¹¹⁾.
- (11) *Kötelezettségvállalás:* A széles sávú beruházásokat támogató állami intézkedések általában gazdasági tevékenység gyakorlására, például széles sávú infrastruktúra építésére, üzemeltetésére, valamint az ahhoz való hozzáférés, illetve a végfelhasználók számára csatlakoztatási szolgáltatások nyújtásának lehetővé tételére irányulnak. Ezenfelül maga az állam is végezhet gazdasági tevékenységet, amikor például egy belső vállalat révén vagy az állami közigazgatás keretében széles sávú infrastruktúrát (vagy annak egyes részeit) üzemelteti és hasznosítja. Széles sávú hálózati infrastruktúrának az állam vagy harmadik fél üzemeltető általi kereskedelmi üzemeltetési célra történő építése szintén gazdasági tevékenységnek minősül⁽¹²⁾. A nem kereskedelmi célú szélessávúhálózat-kiépítés nem feltétlenül minősül állami támogatásnak⁽¹³⁾, mivel a hálózatépítés egy vállalkozást sem részesít előnyben⁽¹⁴⁾. Ha azonban az ilyen hálózatot később megnyitják a széles sávú befektetők vagy üzemeltetők előtt, valószínűsíthető az állami támogatás érintettsége⁽¹⁵⁾.
- (12) *Előny:* A támogatást általában közvetlenül a hálózat befektetőinek ítélik oda, akik a legtöbb esetben versenyztetéses pályázati eljárás útján kerülnek kiválasztásra. Amikor az állami hozzájárulásra nem a megszokott piaci feltételek mellett kerül sor és ezért az a piacgazdasági befektető elvének megfelelően

⁽⁸⁾ Lásd például az N 398/05. sz., magyarországi „Fejlesztési adókedvezmény a széles sávú internetberuházásokhoz” ügyben hozott bizottsági határozatot.

⁽⁹⁾ Az állami vállalat forrásai a Szerződés 107. cikke értelmében állami forrásoknak minősülnek, mivel e forrásokat a hatóságok ellenőrzik. A C-482/99. sz., Franciaország kontra Bizottság ügyben hozott ítélet (EBHT 2002., I-4397. o.). Ezzel az ítélettel összhangban azt is meg kell vizsgálni, hogy az állami vállalaton keresztül történő finanszírozás az államnak tulajdonítható-e.

⁽¹⁰⁾ A Tanács 1698/2005/EK rendelete (2005. szeptember 20.) az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról (HL L 277., 2005.10.21., 1. o.), az Európai Parlament és a Tanács 1080/2006/EK rendelete (2006. július 5.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapról és az 1783/1999/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 210., 2006.7.31., 1. o.), a Tanács 1083/2006/EK rendelete (2006. július 11.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1260/1999/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 210., 2006.7.31., 25. o.).

⁽¹¹⁾ Lásd például az N 157/06. sz., egyesült királyságbeli „South Yorkshire Digital Region Broadband Project” ügyben hozott bizottsági határozatot. A Bíróság megerősítette, hogy amennyiben a pénzügyi eszközök folyamatosan állami ellenőrzés alatt állnak és ezért az illetékes nemzeti hatóságok rendelkezésére állnak, ez elegendő ahhoz, hogy azok állami támogatásnak minősüljenek, lásd a C-83/98 sz. Franciaország kontra Ladbroke Racing Ltd és Bizottság ügyben hozott ítéletet (EBHT II-3271. o., 50. pont).

⁽¹²⁾ A T-443/08. és T-455/08. sz., Freistaat Sachsen és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben hozott ítélet 93–95. pontja (még nem tették közzé).

⁽¹³⁾ Lásd az NN 24/07. sz., cseh köztársasági „Prague Municipal Wireless Network” ügyben hozott bizottsági határozatot.

⁽¹⁴⁾ Hasonlóképpen, ha egy hálózat megépítése, illetve a széles sávú szolgáltatások beszerzése a közigazgatás saját céljaira történik, bizonyos feltételek mellett az ilyen intézkedés nem feltétlenül nyújt gazdasági előnyt egyes gazdasági vállalkozások számára. Lásd a Bizottság által az N 46/07. sz., egyesült királyságbeli „Welsh Public Sector Network Scheme” ügyben hozott határozatot.

⁽¹⁵⁾ A Bizottság által az SA.31687. (N 436/10) sz., olaszországi „Broadband in Friuli Venezia Giulia (Project Ermes)” és az N 407/09. sz., spanyolországi „Xarxa Oberta” ügyben hozott határozatot.

(lásd alább a (16) pontot) állami támogatásnak minősül, a versenyztetéses kiválasztási eljárás alkalmazása biztosítja, hogy bármely támogatás az adott projekt számára szükséges lehető legkisebb összegre korlátozódjon. A támogatásra ugyanakkor továbbra is szükség van, hiszen a hatóságok a nyertes ajánlattevő számára továbbra is nyújtanak támogatást (például „résfinanszírozás” vagy természetbeni hozzájárulás formájában), emellett az ilyen eljárás célja pontosan a támogatás kedvezményezettjének kiválasztása. A pénzügyi támogatás lehetővé teszi a sikeres ajánlattevő számára, hogy olyan feltételek mellett végezzen kereskedelmi tevékenységet, amelyek egyébként nem állnának fenn a piacon. A támogatás közvetlen kedvezményezettje mellett a közvetett kedvezményezettek közé tartozhatnak azok a harmadik fél üzemeltetők, amelyek nagykereskedelmi hozzáférést kapnak a támogatott infrastruktúrához ⁽¹⁶⁾.

- (13) *Szelektivitás:* A széles sávú hálózatok kiépítését támogató állami intézkedések szelektív jellegűek abból a szempontból, hogy az elektronikus hírközlési szolgáltatások piacának csak bizonyos szegmenseiben működő széles sávú befektetőket és harmadik fél üzemeltetőket célozzák. Ezzel szemben, ami a támogatott hálózat üzleti végfelhasználóit ⁽¹⁷⁾ illeti, az intézkedés nem feltétlenül szelektív jellegű, amennyiben a támogatott infrastruktúrához valamennyi gazdasági ágazat nyíltan hozzáférhet. Szelektivitás akkor áll fenn, ha a széles sávú hálózat kiépítésével kifejezetten adott üzleti felhasználókat céloznak, például ha az állami támogatás széles sávú hálózat olyan előre meghatározott vállalatok számára kedvező kiépítésére irányul, amelyeket nem a támogatást nyújtó hatóság ellenőrzése alá tartozó terület egészére alkalmazandó általános szempontok alapján választottak ki ⁽¹⁸⁾.
- (14) *A verseny torzulása:* Az Európai Unió Európai Bíróságának (a továbbiakban: a Bíróság) ítélezési gyakorlata szerint a pénzügyi vagy a természetbeni támogatás torzíja a versenyt, amennyiben megerősíti egy adott vállalkozás más vállalkozásokhoz viszonyított pozícióját ⁽¹⁹⁾. Egy versenytársnak nyújtott állami támogatás miatt előfordulhat, hogy a működő üzemeltetők csökkentik kapacitásukat, vagy potenciális üzemeltetők úgy döntenek, hogy nem lépnek be egy új piacra vagy földrajzi területre. A verseny torzulását fokozhatja, ha a támogatás kedvezményezettje piaci befolyással rendelkezik. Amennyiben a támogatás kedvezményezettje már domináns piaci szereplő, a támogatási intézkedés megerősítheti annak erőfölényét azáltal, hogy tovább gyengíti a versenytársak által rá gyakorolt versenynyomást.
- (15) *A kereskedelemre gyakorolt hatás:* Végül, amennyiben az állami beavatkozás hatást gyakorol a más tagállamokból érkező szolgáltatókra (akár azáltal, hogy visszatartja őket a kérdéses tagállamban történő letelepedéstől), úgy a kereskedelemre is kihat, mivel az elektronikus hírközlési szolgáltatások piaci (a nagykereskedelmi és a kiskereskedelmi széles sávú piacok) nyitottak a hálózatüzemeltetők és szolgáltatók közötti verseny előtt ⁽²⁰⁾.

2.2. A támogatás hiánya: a piactgazdasági befektető elvének alkalmazása

- (16) Az EUMSZ 345. cikke kimondja, hogy a „szerződés nem sértheti a tagállamokban fennálló tulajdoni rendet”. A Bíróság ítélezési gyakorlata szerint az egyenlő bánásmód elvéből következően szokásos piaci feltételeknek megfelelő körülmények között az állam által, közvetlenül vagy közvetetten, egy vállalkozás rendelkezésére bocsátott tőke nem minősülhet állami támogatásnak. Amikor egy állami befektető által nyújtott tőkerészesedés vagy tőkejuttatás még hosszú távon sem kecsegtet megfelelő jövedelmezőséggel, akkor az ilyen beavatkozás az EUMSZ 107. cikke értelmében támogatásnak tekintendő, és a közös piaccal való összeegyeztethetőségét kizárólag az említett rendelkezésben meghatározott kritériumok alapján kell vizsgálni ⁽²¹⁾.

⁽¹⁶⁾ Valószínű, hogy a harmadik fél üzemeltetők még akkor is legalább részben a támogatással járó előnyökhöz jutnak, ha a nagykereskedelmi hozzáférésért díjat fizetnek. Ezen felül a nagykereskedelmi árakat gyakran szabályozzák. Az árszabályozás alacsonyabb árhoz vezet, mint amelyet a nagykereskedő a piacon egyéb körülmények között elérhet (és ez az ár monopolár lehet, ha nem folyik verseny más hálózatokkal). Amennyiben az árakat nem szabályozzák, a nagykereskedőnek minden esetben azokat az átlagos árakat kell irányadónak tekintenie, amelyek a versenyképesebb területekre (lásd alább a (78) pont h) alpontját) jellemzőek; mindez valószínűleg alacsonyabb árhoz vezet, mint amelyet a nagykereskedő a piacon egyébként elérhetett volna.

⁽¹⁷⁾ A lakossági felhasználóknak nyújtott támogatások nem tartoznak az EUMSZ 107. cikke (1) bekezdésének hatálya alá.

⁽¹⁸⁾ Ipari körzeteknek nyújtott támogatásra példaként lásd többek között a Bizottság által az N 626/09. sz., olaszországi „NGA for industrial districts of Lucca” ügyben hozott határozatot.

⁽¹⁹⁾ A C-310/99. sz., Olaszország kontra Bizottság ügyben hozott ítélet (EBHT 2002., I-02289. o.) 65. pontja.

⁽²⁰⁾ Lásd az N 237/08. sz., németországi „Broadband support in Niedersachsen” ügyben hozott bizottsági határozatot.

⁽²¹⁾ A C-303/88. sz., Olaszország kontra Bizottság ügyben hozott ítélet (EBHT 1991., I-1433. o.) 20–22. pontja.

- (17) Az amszterdami ügyben hozott határozatában a Bizottság megvizsgálta a piacgazdasági befektető elvének a szélessáv terén történő alkalmazását⁽²²⁾. Amint e határozatban hangsúlyozták, az állami beruházás piaci elvekkkel való összeegyeztethetőségét alaposan és átfogó módon igazolni kell vagy a magánbefektetők jelentős részvételével, vagy a befektetés megfelelő megtérülését bemutató, jól kidolgozott üzleti terv meglétével. Amikor a projektben magánbefektetők bevonására is sor kerül, elengedhetetlen feltétel, hogy a beruházáshoz kapcsolódó kereskedelmi kockázatot ők is ugyanolyan feltételek mellett magukra vállalják, mint az állami befektető. Ugyanez vonatkozik az állami támogatások egyéb formáira, például a kedvezményes kamatozású kölcsönökre vagy a kezességvállalásokra⁽²³⁾.

2.3. Széles sávú hálózat kiépítésére mint általános gazdasági érdekű szolgáltatásra nyújtott állami támogatás – Altmark-ügy és összeegyeztethetőség az EUMSZ 106. cikkének (2) bekezdése alapján

- (18) Néhány esetben a tagállamok fontolóra vehetik, hogy a széles sávú hálózatok biztosítását az EUMSZ 106. cikkének (2) bekezdése⁽²⁴⁾, valamint az Altmark-ítélet⁽²⁵⁾ értelmében közszolgáltatásnak vagy általános gazdasági érdekű szolgáltatásnak tekintsék, és ennek alapján biztosítsanak közfinanszírozást. Ilyen esetekben a tagállami intézkedéseket az alábbi dokumentumoknak megfelelően kell értékelni: A Bizottság közleménye az európai uniós állami támogatási szabályoknak az általános gazdasági érdekű szolgáltatások nyújtásának ellentételezésére való alkalmazásáról⁽²⁶⁾; A Bizottság 2011. december 20-i határozata Európai Unió működéséről szóló szerződés 106. cikke (2) bekezdésének az általános gazdasági érdekű szolgáltatások nyújtásával megbízott egyes vállalkozások javára közszolgáltatás ellentételezése formájában nyújtott állami támogatásra való alkalmazásáról⁽²⁷⁾; A Bizottság közleménye a közszolgáltatás ellentételezése formájában nyújtott állami támogatásról szóló európai uniós keretszabályról (2011)⁽²⁸⁾; A Bizottság 2012. április 25-i rendelete az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének az általános gazdasági érdekű szolgáltatást nyújtó vállalkozások számára nyújtott csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról⁽²⁹⁾. Ezek a bizottsági dokumentumok (a továbbiakban együttesen: az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokra vonatkozó csomag) ugyanis a széles sávú hálózatok kiépítéséhez nyújtott állami támogatásra is alkalmazandók. Az alábbiak pusztán illusztrálják az ezen dokumentumokban pontosított egyes alapelveknek a széles sávú ágazat finanszírozására történő alkalmazását, egyes ágazati sajátosságok fényében.

Az általános gazdasági érdekű szolgáltatások fogalmának meghatározása

- (19) Ami az általános gazdasági érdekű szolgáltatások fogalmát illeti, a Bizottság általánosságban már tisztázta, hogy a tagállamok nem írhatnak elő meghatározott közszolgáltatási kötelezettséget olyan szolgáltatásokkal kapcsolatosan, amelyeket rendes piaci körülmények között működő vállalkozások már nyújtanak, vagy azok által kielégítően nyújthatók a közérdek állam által meghatározott feltételei – például ár, objektív minőségi jellemzők, a szolgáltatás folytonossága és a szolgáltatáshoz való hozzáférés – mellett⁽³⁰⁾.
- (20) Ezt az elvet a széles sávú ágazatra alkalmazva a Bizottság úgy ítéli meg, hogy azokon a területeken, ahol már végrehajtottak magánbefektetői beruházásokat a széles sávú hálózati infrastruktúra terén (vagy éppen a hálózati infrastruktúrájuk további bővítését végzik), és már megfelelő széles sávú lefedettséggel versenyképes szolgáltatásokat nyújtanak, egy ezzel párhuzamos, versenyképes és államilag finanszírozott széles sávú infrastruktúra kiépítése nem minősülhet általános gazdasági érdekű

⁽²²⁾ A C 53/2006. sz., a holland „Citynet Amsterdam – Amszterdam város üvegszálás (optikai) hozzáférési hálózatának létrehozására irányuló beruházás” ügyben 2007. december 11-én hozott bizottsági határozat (HL L 247., 2008.9.16., 27. o.).

⁽²³⁾ A Bizottság közleménye az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének a kezességvállalás formájában nyújtott állami támogatásra való alkalmazásáról (HL C 155., 2008.6.20., 10. o.) és Helyesbítés a közleményhez (HL C 244., 2008.9.25., 32. o.).

⁽²⁴⁾ Az ítélkezési gyakorlat szerint az általános gazdasági érdekű szolgáltatások működtetésével megbízott vállalkozásokat hatósági jogi aktus útján kell e feladattal megbízni. E tekintetben valamely vállalkozást koncessziós szerződés útján is meg lehet bízni általános gazdasági érdekű szolgáltatással; lásd a T-204/97. és T-270/97. sz., Empresa para a Agroalimentação e Cereais, SA kontra Bizottság egyesített ügyekben hozott ítélet (EBHT 2000., II-2267. o.) 126. pontját, valamint a T-17/02. sz., Fred Olsen kontra Bizottság ügyben hozott ítélet (EBHT 2005., II-2031. o.) 186. és 188–189. pontját.

⁽²⁵⁾ A C-280/00. sz. Altmark Trans GmbH és Regierungspräsidium Magdeburg kontra Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH ügyben hozott ítéletet (EBHT 2003, I-7747. o.).

⁽²⁶⁾ HL C 8., 2012.1.11., 4. o.

⁽²⁷⁾ HL L 7., 2012.1.11., 3. o.

⁽²⁸⁾ HL C 8., 2012.1.11., 15. o.

⁽²⁹⁾ HL L 114., 2012.4.26., 8. o.

⁽³⁰⁾ Lásd az európai uniós állami támogatási szabályoknak az általános gazdasági érdekű szolgáltatások nyújtásának ellentételezésére való alkalmazásáról szóló bizottsági közlemény 48. pontját, valamint a közszolgáltatás ellentételezése formájában nyújtott állami támogatásról szóló európai uniós keretszabályról szóló 2011. évi bizottsági közlemény 13. pontját.

- szolgáltatásnak az EUMSZ 106. cikkének (2) bekezdése értelmében⁽³¹⁾. Amennyiben azonban bizonyítható, hogy a magánbefektetők esetleg nincsenek olyan helyzetben, hogy a közeljövőben megfelelő széles sávú lefedettséget biztosítsanak valamennyi állampolgárnak vagy felhasználónak, összeköttetés nélkül hagyva így a lakosság egy jelentős részét, közszolgálati ellentételezés nyújtható az általános gazdasági érdekű szolgáltatás működtetésével megbízott vállalkozásnak, feltéve, hogy a fent említett, az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokra vonatkozó közleményben foglalt feltételek teljesülnek⁽³²⁾. E tekintetben az általános gazdasági érdekű szolgáltatás szükségességének értékeléséhez figyelembe veendő hálózatoknak mindig összehasonlítható típusúnak, nevezetesen széles sávú alap- vagy NGA-hálózatoknak kell lenniük.
- (21) Ezenfelül, a széles sávú infrastruktúra kiépítése és üzemeltetése kizárólag akkor minősülhet általános gazdasági érdekű szolgáltatásnak, ha a széles sávú infrastruktúra univerzális elérhetőséget biztosít egy adott terület valamennyi, lakossági és üzleti felhasználójának egyaránt. A csupán a vállalkozások összeköttetéséhez nyújtott támogatás nem lenne elegendő⁽³³⁾.
- (22) Az általános gazdasági érdekű szolgáltatási feladat kötelező jellegéből az is következik, hogy a fejlesztendő hálózat üzemeltetője nem lesz képes önkényesen és/vagy diszkriminatív módon megtagadni az infrastruktúrához való nagykereskedelmi hozzáférést (például mert üzletileg esetleg nem nyereséges a szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása egy adott terület számára).
- (23) Tekintve az unióbeli versenynek az elektronikus kommunikációs ágazat liberalizációja óta megvalósított mértékét, és különösen a kiskereskedelmi széles sávú piacon napjainkban tapasztalható versenyt, egy államilag finanszírozott, általános gazdasági érdekű szolgáltatás keretében felállított hálózatnak valamennyi érdekelt üzemeltető számára hozzáférhetőnek kell lennie. Ezzel összhangban ahhoz, hogy egy széles sávú infrastruktúra-fejlesztést általános gazdasági érdekű szolgáltatási feladatnak ismerjenek el, annak passzív⁽³⁴⁾, semleges⁽³⁵⁾ és nyílt infrastruktúrán kell alapulnia. Az ilyen hálózatnak minden lehetséges hálózati hozzáférési formát a hozzáférni kívánók rendelkezésére kell bocsátania, és kiskereskedelmi szinten lehetővé kell tennie a tényleges versenyt, versenyképes és megfizethető szolgáltatásokat biztosítva a végfelhasználók számára⁽³⁶⁾.
- (24) Ezért az általános gazdasági érdekű szolgáltatási feladat csak univerzális hozzáférhetőséget biztosító széles sávú hálózat fejlesztését és a kapcsolódó nagykereskedelmi hozzáférési szolgáltatások nyújtását foglalhatja magában, nem terjedhet ki a kiskereskedelmi kommunikációs szolgáltatásokra⁽³⁷⁾. Amennyiben az általános gazdasági érdekű szolgáltatási feladat nyújtója vertikálisan integrált szélessáv-üzemeltető is egyben, az érdeellentétek, az indokolatlan diszkrimináció és bármely más, rejtett közvetett előny elkerülése érdekében megfelelő biztosítékokat kell alkalmazni⁽³⁸⁾.
- (25) Mivel az elektronikus kommunikáció piaca teljes egészében liberalizált, a széles sávú fejlesztést célzó általános gazdasági érdekű szolgáltatási feladat nem alapulhat az EUMSZ 106. cikke (1) bekezdése értelmében vett kizárólagos vagy különleges jognak az általános gazdasági érdekű szolgáltatás üzemeltetőjének történő odaítélésén.

Az ellentételezés és a visszakövetelés kiszámítása

- (26) Az általános gazdasági érdekű szolgáltatás ellentételezésének kiszámítására maradéktalanul alkalmazni kell az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokra vonatkozó csomag elveit. Ugyanakkor a széles sávú ágazat sajátosságai fényében hasznos további pontosítást nyújtani azon általános gazdasági érdekű szolgáltatások tekintetében, amelyek kapcsolattal nem rendelkező lakóköztereket vagy kerületeket (úgynevezett „fehér foltokat”) kívánnak lefedni egy olyan tágabb térségen belül, ahol egyes szolgáltatók

⁽³¹⁾ Lásd az európai uniós állami támogatási szabályoknak az általános gazdasági érdekű szolgáltatások nyújtásának ellentételezésére való alkalmazásáról szóló közlemény 49. pontját.

⁽³²⁾ A „közeljövőben” kifejezés hároméves időszakként értendő, az iránymutatás (63) pontjának megfelelően.

⁽³³⁾ Az európai uniós állami támogatási szabályoknak az általános gazdasági érdekű szolgáltatások nyújtásának ellentételezésére való alkalmazásáról szóló bizottsági közlemény 50. pontjában kifejtett elvnek megfelelően. Lásd még az N 284/05. sz., írországi „Regional Broadband Programme: Metropolitan Area Networks („MANs”), phases II and III” ügyben, valamint az N 890/06. sz., franciaországi „Aide du Sicoval pour un réseau de très haut débit” ügyben hozott bizottsági határozatot.

⁽³⁴⁾ A passzív hálózati infrastruktúra lényegében a hálózat fizikai infrastruktúrája. A fogalom meghatározást lásd a szövegben.

⁽³⁵⁾ A hálózatnak technológiai szempontból semlegesnek kell lennie, lehetővé téve a hozzáférni kívánóknak, hogy a végfelhasználóknak történő szolgáltatásnyújtáshoz bármely rendelkezésre álló technológiát felhasználjanak.

⁽³⁶⁾ Ezen iránymutatás (78) pontja g) alpontjával összhangban.

⁽³⁷⁾ E korlátozást az indokolja, hogy amennyiben kiépítésre került az univerzális kapcsolódást biztosító széles sávú hálózat, rendes esetben a piaci erők elegendőek ahhoz, hogy valamennyi felhasználó számára versenyképes áron nyújtsanak kommunikációs szolgáltatásokat.

⁽³⁸⁾ Ezek a biztosítékok magukban foglalják különösen a számviteli szétválasztásra vonatkozó kötelezettséget, de tartalmazhatják egy, a vertikálisan integrált üzemeltetőtől szerkezetileg és jogilag is különálló szervezet létrehozását is. E szervezet kizárólagosan felel a ráruházott általános gazdasági érdekű szolgáltatási feladat teljesítéséért és az annak való megfelelésért.

már kiépítették saját hálózati infrastruktúrájukat vagy esetleg a közeljövőben tervezik azt megtenni. Abban az esetben, ha az általános gazdasági érdekű szolgáltatás nyújtására vonatkozó megbízatás területe nem korlátozódik a „fehér foltokra” – azok mérete vagy elhelyezkedése miatt –, előfordulhat, hogy az általános gazdasági érdekű szolgáltatás nyújtójának a kereskedelmi szolgáltatók által már lefedett, nyereséges területeken is ki kell építenie a hálózati infrastruktúrát. Ilyen helyzetben az ellentételezés csak az infrastruktúra nem nyereséges „fehér foltokon” történő kiépítésének költségeit fedezheti, figyelembe véve a kapcsolódó bevételeket és az ésszerű nyereséget⁽³⁹⁾.

- (27) Sok esetben célszerű lehet előzetesen meghatározni az ellentételezés összegét, hogy fedezni lehessen az adott időszakban várható finanszírozási igényt, ahelyett, hogy pusztán a költségek és bevételek keletkezése szerint állapítanak meg az ellentételezés összegét. Az előbbi modellben a vállalat általában több ösztönzést kap a költségeinek korlátozására és arra, hogy idővel fejlessze a vállalkozást⁽⁴⁰⁾. Amennyiben a széles sávú hálózat kiépítését célzó általános gazdasági érdekű szolgáltatási feladat nem állami tulajdonú infrastruktúra fejlesztésén alapul, megfelelő felülvizsgálati és visszakövetelési mechanizmusokat kell bevezetni annak elkerülése érdekében, hogy az általános gazdasági érdekű szolgáltatás üzemeltetője tisztességtelen előnyhöz jusson azáltal, hogy az általános gazdasági érdekű szolgáltatási koncesszió végét követően megszerzi egy közforrásból finanszírozott hálózat tulajdonjogát.

2.4. Az uniós állami támogatási szabályok hatálya alá nem tartozó széles sávú hálózatkiépítést támogató igazgatási és szabályozási intézkedések

- (28) Amint azt a széles sávú hálózatról szóló bizottsági közlemény⁽⁴¹⁾ is ismerteti, a tagállamok a vállalatoknak nyújtott közvetlen finanszírozáson túl különféle típusú intézkedéseket alkalmazhatnak a széles sávú, és különösen az NGA-hálózatok kiépítésének felgyorsítása érdekében. Ezen intézkedéseknek az EUMSZ 107. cikke (1) bekezdése értelmében nem kell feltétlenül állami támogatást tartalmazniuk.
- (29) Mivel az NGA-hálózat kiépítési költségeinek nagy részét általában az építési munkálatok teszik ki⁽⁴²⁾, a tagállamok az elektronikus hírközlés uniós keretszabályozásának megfelelően határozhatnak például úgy, hogy megkönnyítik a szolgalmi jog megszerzése érdekében folytatott eljárást, és előírják, hogy a hálózatüzemeltetők hangolják össze a közüzemi munkálataikat, és/vagy osszák meg infrastruktúrájuk egy részét. Ugyanezen az alapon a tagállamok előírhatják, hogy minden új építkezésnél (beleértve az új ivóvíz-, energia-, közlekedési és szennyvízhálózatokat) és/vagy épületnél ki kell alakítani az NGA-hálózat számára megfelelő összeköttetést. Mindenképpen elvégzendő általános építőmérnöki munkák esetén lehetővé tehető harmadik felek számára, hogy saját költségükön kiépítsék passzív hálózati infrastruktúráikat. Ezt a lehetőséget átlátható és megkülönböztetésmentes módon minden érdekelt szolgáltató számára biztosítani kell, továbbá – főszabály szerint – lehetővé kell tenni valamennyi potenciális felhasználó (vagyis villamosenergia-, gáz-, vízszolgáltató stb.)⁽⁴³⁾, és nem pusztán

⁽³⁹⁾ A tagállamok feladata, hogy – tekintetbe véve az egyes ügyek sajátosságait – meghatározzák a legmegfelelőbb módszert annak biztosítására, hogy a nyújtott közszolgálati ellentételezés kizárólag az általános gazdasági érdekű szolgáltatási feladat „fehér foltokon” való, az általános érdekű gazdasági szolgáltatásokra vonatkozó csomag elveivel összhangban történő végrehajtásának költségeit fedezi, figyelembe véve az érintett bevételeket és a kötelezettségek teljesítéséből származó ésszerű nyereséget. A nyújtott közszolgálati ellentételezés alapulhat például az infrastruktúrának az üzleti alapú üzemeltető által, a nyereséges területeken történő kereskedelmi célú hasznosításából származó bevételek, valamint a „fehér foltokon” történő kereskedelmi célú hasznosításból származó bevételek összehasonlításán. Egy adott széles sávú infrastruktúra fejlesztéséből származó az ésszerű nyereség összegét meghaladó minden többletnyereség (vagyis minden, az iparági átlagot meghaladó tökemegtérülés) átcsoportosítható az általános gazdasági érdekű szolgáltatás nem nyereséges területeken történő finanszírozására, a fennmaradó összeg pedig a nyújtott pénzügyi közszolgálati ellentételezés tárgyát képezheti. Lásd a Bizottságnak a N 331/08. sz., Franciaország – THD Hauts de Seine ügyben hozott határozatát.

⁽⁴⁰⁾ Amennyiben azonban nagyfokú bizonytalanság övezi a költségek és a bevételek jövőbeni alakulását, és komoly információs asszimetria áll fenn, az is előfordulhat, hogy a hatóság olyan ellentételezési modellt kíván elfogadni, amely nem teljes mértékben előzetes, hanem az előzetes és az utólagos ellentételezés vegyítése (pl. visszakövetelés alkalmazásával, hogy lehetővé tegyék az előre nem látható nyereség kiegyensúlyozott elosztását).

⁽⁴¹⁾ A forrást lásd a 2. lábjegyzetben.

⁽⁴²⁾ Például ásás, kábelfektetés, házon belüli kábelezés. Üvegszálal otthoni hálózat kiépítése esetében ezek a költségek a teljes beruházási költség legfeljebb 70–80 %-át tehetik ki.

⁽⁴³⁾ Lásd még az N 383/09. sz., németországi „Amendment of N 150/08 Broadband in the rural areas of Saxony” ügyben hozott bizottsági határozatot. Ez az ügy olyan helyzetet érintett, amelyben az általános építési munkák, úgymint az útkarbantartás, nem minősültek állami támogatásnak. A német hatóságok által hozott intézkedések „általános építőmérnöki munkának” minősültek, amelyeket az állam karbantartási célból mindenképpen elvégzett volna. Az útkarbantartás során a kábelcsatornák és a széles sávú infrastruktúra – az üzemeltetők költségén történő – elhelyezésére adódó lehetőséget nyilvánosan kihirdették, és azt nem korlátozták, illetve irányították a széles sávú ágazatra. Nem zárható ki azonban, hogy az ilyen munkák állami finanszírozása az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése szerinti támogatás fogalmának hatálya alá tartozik, ha az a széles sávú szektorra korlátozódik, vagy egyértelműen arra irányul.

az elektronikus hírközlési szolgáltatók számára. A meglévő (támogatott vagy más) infrastruktúrák – köztük esetleg a tervezett munkálatok – központosított jegyzéke segítheti a kereskedelmi célú széles sávú hálózat kiépítését⁽⁴⁴⁾. A meglévő infrastruktúra nem csupán a távközlési infrastruktúrát – így a vezetékes, a vezeték nélküli és a műholdas infrastruktúrát – jelenti, hanem más ágazatok (például a közművek) alternatív infrastruktúráit is (pl. szennyvízcsatornák, szerelőaknák stb.)⁽⁴⁵⁾.

2.5. A közös piaccal való összeegyeztethetőség értékelése az EUMSZ 107. cikkének (3) bekezdése alapján

- (30) Ha a szélessáv kiépítését támogató állami beavatkozás eleget tesz a 2.1. szakaszban meghatározott feltételeknek, akkor annak összeegyeztethetőségét a Bizottság rendszerint az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja alapján ellenőrzi⁽⁴⁶⁾. Ez idáig a regionális és helyi hatóságok különböző beavatkozási modelleket fogadtak el, amelyeket a melléklet a teljesség igénye nélkül ismertet. A mellékletben szereplőkön kívül a hatóságok egyéb, a széles sávú hálózat kiépítésére vonatkozó támogatási modelleket is kidolgozhatnak⁽⁴⁷⁾. A beavatkozás minden formája esetében az ezen iránymutatásban foglalt valamennyi összeegyeztethetőségi kritériumot alkalmazni kell⁽⁴⁸⁾.
- (31) Az állami támogatású széles sávú projektek kiépíthetők az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének a) és c) pontja, valamint a regionális támogatásokról szóló különös szabályok⁽⁴⁹⁾ értelmében vett támogatott területeken. Ez esetben a szélessáv támogatása induló beruházáshoz nyújtott támogatásnak minősülhet a regionális támogatási szabályok értelmében. Ha egy intézkedés e szabályok hatálya alá tartozik, és egyetlen vállalkozásnak egyedi *ad hoc* támogatás folyósítását, vagy egyetlen tevékenységi területre korlátozott támogatás folyósítását irányozza elő, akkor a tagállamok feladata annak igazolása, hogy a regionális támogatási szabályok feltételei teljesülnek. Ez magában foglalja elsősorban, hogy a kérdéses projekt hozzájárul egy koherens regionális fejlesztési stratégiához, és hogy – tekintettel a projekt természetére és méretére – nem eredményezi a verseny elfogadhatatlan mértékű torzulását.

A közös összeegyeztethetőségi elvek áttekintése

- (32) Az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja szerinti vizsgálat során a Bizottság biztosítja, hogy a támogatási intézkedésnek a közös érdekű cél elérésében játszott pozitív szerepe túlsúlyban legyen annak esetleges negatív mellékhatásaival – például a kereskedelem és a verseny torzulásával – szemben. Ezt két lépésben végzik el.
- (33) Először is minden támogatási intézkedésnek meg kell felelnie az alábbi szükséges feltételeknek. Amennyiben a következő feltételek egyike nem teljesül, a támogatást a belső piaccal ellentétesnek fogják nyilvánítani:
1. Hozzájárulás a közös érdekű célok eléréséhez.
 2. Piaci hiányosság vagy jelentős egyensúlytalanság miatt nem kerül sor piaci megvalósításra.
 3. Az állami támogatás megfelelő politikai eszköz.
 4. Az ösztönző hatás megléte.
 5. A szükséges minimumra korlátozott támogatás.
 6. Korlátozott kedvezőtlen hatások.
 7. Átláthatóság.

⁽⁴⁴⁾ Lásd például a német nemzeti szabályozó hatóság „Infrastrukturatlas” elnevezésű jegyzékét, amelyben az üzemeltetők önként megosztják a rendelkezésre álló és potenciálisan újra felhasználható infrastruktúrára vonatkozó információkat.

⁽⁴⁵⁾ Emlékeztetni kell arra, hogy az elektronikus hírközlés uniós keretszabályozása lehetővé teszi, hogy az illetékes nemzeti hatóságok előírassák a vállalkozások számára, hogy továbbítsák a szükséges információkat annak érdekében, hogy e hatóságok a nemzeti szabályozó hatóságokkal együtt részletes jegyzéket készíthessenek a hálózati elemek jellegére, hozzáférhetőségére és földrajzi elhelyezkedésére vonatkozóan, valamint azt az érdekelt felek rendelkezésére bocsáthassák. Lásd a 2009. november 25-i 2009/140/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvvel módosított, az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások közös keretszabályozásáról szóló, 2002. március 7-i 2002/21/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv („Keretirányelv”) 12. cikkének (4) bekezdését.

⁽⁴⁶⁾ A széles sávú hálózatokra vonatkozó állami támogatási szabályok alapján született bizottsági határozatok jegyzéke az alábbi honlapon érhető el: http://ec.europa.eu/competition/sectors/telecommunications/broadband_decisions.pdf

⁽⁴⁷⁾ A kölcsönök például (a támogatásokkal szemben) eredményesen ellensúlyozhatják a hosszú távú infrastrukturális beruházásokra nyújtott hitelek hiányát.

⁽⁴⁸⁾ Ez nem sérti a regionális támogatásokról szóló iránymutatás (31) pontjában említettek szerinti esetleges alkalmazását.

⁽⁴⁹⁾ A nemzeti regionális támogatásokról szóló mindenkori iránymutatás az időbeli hatálynak megfelelően alkalmazandó (pl. Iránymutatás a 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó nemzeti regionális támogatásokról, HL C 54., 2006.3.4., 13. o.).

(34) Másrészt, amennyiben valamennyi szükséges feltétel teljesül, a Bizottság a támogatási intézkedésnek a közös érdek elérésében játszott pozitív szerepét annak lehetséges negatív mellékhatásaival szemben teszi mérlegre.

(35) A szélessáv terén végzett bizottsági vizsgálat egyes lépéseit az alábbiakban részletesen is ismertetjük.

1. Hozzájárulás a közös érdekű célok eléréséhez

(36) Ami a közös érdekű célt illeti, a Bizottság meg fogja vizsgálni, milyen mértékben járul hozzá a tervezett intézkedés a fent bemutatott és az európai digitális menetrendben részletesen ismertetett közös érdekű célok eléréséhez.

2. Piaci hiányosság vagy jelentős egyensúlytalanság miatt nem kerül sor piaci megvalósításra

(37) „Piaci hiányosságról” van szó, ha a piac a saját eszközeire támaszkodva, beavatkozás hiányában nem képes hatékony eredményt hozni a társadalom számára. Ez például akkor fordulhat elő, ha egyes beruházásokat annak ellenére sem hajtanak végre, hogy a beruházás a társadalom számára jelentkező gazdasági haszna meghaladja költségeit⁽⁵⁰⁾. Ilyen esetekben az állami támogatás nyújtása kedvező eredményekkel járhat, és a vállalatoknak nyújtott gazdasági ösztönzők kiigazítása javíthatja az átfogó hatékonyságot. A széles sávú ágazatban a piaci hiányosság egyik formája a pozitív externáliákhoz kapcsolódik. Ilyen externáliák akkor keletkeznek, amikor a piaci szereplők nem internalizálják teljes körűen az intézkedéseikből származó előnyöket. A széles sávú hálózatok elérhetősége például további szolgáltatásokat és innovációt tesz lehetővé, amelyek nem csak a hálózat közvetlen befektetői és előfizetői számára jár előnyökkel. Ennek eredményeképpen a piacon túlságosan kevés, a széles sávú hálózatokra irányuló beruházás születne.

(38) A sűrűség közgazdasági hatásaiból következően, a széles sávú hálózatok kiépítése általában jövedelmezőbb ott, ahol nagyobb és koncentráltabb a potenciális kereslet, azaz a sűrűn lakott területeken. A beruházás magas állandó költségei miatt, a lakosság sűrűségének csökkenésével az egységköltségek ugrásszerűen megemelkednek⁽⁵¹⁾. Ezért amennyiben üzleti alapon építik ki azokat, a népességnek csak egy része fedhető le nyereségesen széles sávú hálózattal. Amint azonban azt az európai digitális menetrend is elismeri, a széles körű és megfizethető szélessáv-hozzáférés pozitív externáliákat eredményez, mivel a gazdaság valamennyi ágazatában képes felgyorsítani a növekedést és innovációt. Azokon a területeken, ahol a piac által biztosított lefedettség nem elégséges, vagy a hozzáférési feltételek nem megfelelőek, az állami támogatás következképp elősegítheti a piaci hiányosság orvoslását.

(39) A második lehetséges közös érdekű cél a méltányossághoz kapcsolódik. A kormányok dönthetnek úgy, hogy a piaci eredmény nyomán létrejövő társadalmi vagy regionális egyenlőtlenségek kiigazítása érdekében beavatkoznak. Bizonyos esetekben a széles sávú ágazat állami támogatása méltányossági célkitűzéseket szolgálhat, azaz egy elengedhetetlenül fontos kommunikációs eszközhöz való általános hozzáférés előmozdításának, a társadalom életében való részvétel és a szabad véleménynyilvánítás elősegítésének, és ezáltal a társadalmi és területi kohézió erősítésének eszköze lehet.

3. Az állami támogatás mint politikai eszköz megfelelése, valamint az intézkedés kialakítása

(40) A széles sávú hálózatokat támogató állami beavatkozás állami, regionális és önkormányzati szinten történhet⁽⁵²⁾. A párhuzamosság és a következetlenségek elkerülése érdekében ezért létfontosságú a különböző intézkedések összehangolása. A helyi intézkedések közötti egységesség és összhang biztosítása érdekében gondoskodni kell a helyi kezdeményezések fokozott átláthatóságáról.

(41) Ahol erre lehetőség van, javasolt, hogy a tagállamok – az egyedi hatáskörökre és sajátosságokra is figyelemmel – az állami kezdeményezésekre vonatkozó főbb elveket tartalmazó nemzeti programokat

⁽⁵⁰⁾ Ugyanakkor az a tény, hogy egy adott vállalat támogatás nélkül esetleg nem tud megvalósítani egy projektet, nem jelenti azt, hogy piaci hiányosság áll fenn. Egy vállalat azon döntése például, hogy nem ruház be egy kevésbé jövedelmező projektbe vagy egy korlátozott piaci kereslettel és/vagy a költségek alacsony versenyképességével jellemzett régióban, a piaci hiányossággal szemben akár a jól működő piac jele is lehet.

⁽⁵¹⁾ A műholdas rendszereknek szintén vannak egységköltségei, ezek azonban nagyobb léptékűek, így kevésbé függenek a lakosság sűrűségétől.

⁽⁵²⁾ Az önkormányzati és regionális támogatásokról lásd az SA.33420 (11/N). sz., németországi „Breitband Lohr am Main” ügyben, és az N 699/09. sz., spanyolországi „Desarrollo del programa de infraestructuras de telecomunicaciones en la Región de Murcia” ügyben hozott bizottsági határozatot.

- dolgozzanak ki, és ismertessék a tervezett hálózatok legfontosabb jellemzőit⁽⁵³⁾. A széles sávú fejlesztésre vonatkozó nemzeti keretprogramok, amelyek biztosítják a közforrások következetes felhasználását, csökkentik a kisebb támogatást nyújtó hatóságokra nehezedő adminisztratív terheket, és felgyorsítják az egyes támogatási intézkedések végrehajtását. A tagállamok számára javasolt továbbá, hogy egyértelmű központi iránymutatást nyújtsanak az állami támogatásból finanszírozott széles sávú projektek végrehajtásához.
- (42) A széles sávú hálózatot támogató, versenyt ösztönző állami támogatási intézkedések kialakításában különösen fontos szerepet játszanak a nemzeti szabályozó hatóságok. A nemzeti szabályozó hatóságok az ágazati szabályozás által rájuk ruházott központi szerepük nyomán technikai ismeretekre és szakértelmre tettek szert⁽⁵⁴⁾. A nemzeti szabályozó hatóságok vannak a legjobb helyzetben ahhoz, hogy az állami támogatási programok tekintetében a hatóságokat támogassák, ezért különösen a célzott területek meghatározása, a nagykereskedelmi hozzáférés árának kidolgozása, valamint a hozzáférést igénylők és a támogatott infrastruktúra üzemeltetője közötti vitás ügyek rendezése során kell velük konzultálni. Javasolt, hogy a tagállamok bocsássák a nemzeti szabályozó hatóságok rendelkezésére az ilyen támogató feladat ellátásához szükséges megfelelő erőforrásokat. Szükség esetén a tagállamoknak meg kell jelölniük a nemzeti szabályozó hatóságok állami támogatású széles sávú projektekbe történő bevonásának megfelelő jogalapját. Bevált gyakorlatként a nemzeti szabályozó hatóságoknak piacelemzésre, a nagykereskedelmi hozzáférési termékekre és ezek árazási elveire vonatkozó ajánlásokat tartalmazó iránymutatással kellene szolgálniuk a helyi hatóságok számára, tekintetbe véve az elektronikus hírközlésre vonatkozó európai uniós keretszabályozást és a Bizottság által kiadott, kapcsolódó ajánlásokat⁽⁵⁵⁾.
- (43) A nemzeti szabályozó hatóságok közreműködésén túl a nemzeti versenyhatóságok is hasznos tanáccsal szolgálhatnak különösen a nagyobb keretprogramok esetében, amivel elősegíthetik az ajánlattevő üzemeltetőknek kínált egységes feltételek megerősítését és annak elkerülését, hogy az állami források aránytalanul nagy részét egyetlen üzemeltetőnek ítéljék oda, megerősítve ezáltal annak (esetlegesen már domináns) piaci helyzetét⁽⁵⁶⁾. A nemzeti szabályozó hatóságok szerepe mellett, néhány tagállam nemzeti kompetenciaközpontokat is létrehozott, hogy segítsék a kisméretű, helyi hatóságokat a megfelelő állami támogatási intézkedések kialakítása, valamint az ezen iránymutatásban meghatározott állami támogatási szabályok egységes alkalmazásának biztosítása terén⁽⁵⁷⁾.
- (44) Az intézkedés megfelelő kialakítása érdekében a mérlegelési teszt további követelménye, hogy az állami támogatás megfelelő szakpolitikai eszköz legyen a probléma kezelésére. Ezzel összefüggésben, míg az előzetes szabályozás sok esetben megkönnyítette a szélessáv kiépítését a városi és a sűrűbben lakott területeken, nem feltétlenül bizonyul elégséges eszköznek a széles sávú szolgáltatásnyújtás lehetővé tételéhez, különösen a rosszul lefedett területeken, ahol a befektetések alacsony nyereséggel kecsegtetnek⁽⁵⁸⁾. Hasonlóképpen a szélessáv érdekében a keresleti oldalon hozott intézkedések (például utalványok a végfelhasználók számára) ugyan pozitív módon járulhatnak hozzá a szélessáv elterjedéséhez⁽⁵⁹⁾, nem tudják mindig megoldani a szélessávellátás hiányát⁽⁶⁰⁾. Így bizonyos helyzetekben nem kerülhető el a közfinanszírozás biztosítása annak érdekében, hogy megoldják a széles sávú kapcsolódási lehetőség hiányát. A támogatást nyújtó hatóságok azokat a frekvencia-(újra)kiosztásokat is figyelembe veszik, amelyek következtében esetleg olyan hálózat épül ki a célzott területeken, amely közvetlen támogatás biztosítása nélkül is megvalósíthatja a támogatást nyújtó hatóság céljait.
- ⁽⁵³⁾ A tagállamok sok esetben olyan keretprogramokat jelentenek be, amelyek leírják, hogy önkormányzati vagy regionális támogatás milyen feltételekkel nyújtható széles sávú hálózat kiépítésére. Lásd például az N 62/10. sz. „High speed broadband construction aid in sparsely populated areas of Filand” ügyet, az N 53/10. sz., németországi „Federal framework programme on duct support” ügyet vagy az N 30/10. sz., svédországi „State aid to Broadband within the framework of the rural development program” ügyet.
- ⁽⁵⁴⁾ A forrást lásd a fenti 5. lábjegyzetben.
- ⁽⁵⁵⁾ Ez növelné az átláthatóságot, enyhítené a helyi hatóságok adminisztratív terheit, és elkerülhetővé tenné, hogy a nemzeti szabályozó hatóságok külön-külön elemezzék az egyes állami támogatási ügyeket.
- ⁽⁵⁶⁾ Lásd például Avis n° 12-A-02 du 17 janvier 2012 relatif à une demande d’avis de la commission de l’économie, du développement durable et de l’aménagement du territoire du Sénat concernant le cadre d’intervention des collectivités territoriales en matière de déploiement des réseaux à très haut débit (a francia versenyügyi hatóság véleménye a nagyon nagy sebességű széles sávú hálózatok kiépítéséről).
- ⁽⁵⁷⁾ Lásd például a Bizottság által az N 237/08. sz., németországi „Broadband support in Niedersachsen” vagy az SA.33671. sz., egyesült királyságbeli „Broadband Delivery UK” ügyben hozott határozatokat.
- ⁽⁵⁸⁾ Lásd például az N 473/07. sz., olaszországi „Broadband connection for Alto Adige” ügyben, illetve az N 570/07. sz., németországi „Broadband in rural areas of Baden-Württemberg” ügyben hozott bizottsági határozatot.
- ⁽⁵⁹⁾ Különösen a már létező széles sávú megoldások felhasználásának előmozdítása révén, legyen szó akár helyben elérhető, vezetékes vagy vezeték nélküli, földi hálózatokról, akár pedig általánosan hozzáférhető műholdas megoldásokról.
- ⁽⁶⁰⁾ Lásd például a Bizottság által az N 222/06. sz., olaszországi „Aid to bridge the digital divide in Sardinia” ügyben hozott határozatot.

4. Az ösztönző hatás megléte

- (45) Az intézkedés ösztönző hatását illetően meg kell vizsgálni, hogy az érintett széles sávú hálózati beruházást nem hajtották volna-e végre ugyanilyen időkereteken belül állami támogatás nélkül is. Amennyiben egy üzemeltetőnek bizonyos kötelezettségeket kell teljesítenie a célzott terület lefedéséhez⁽⁶¹⁾, nem jogosult állami támogatásra, mivel ez utóbbi feltehetően nem bír ösztönző hatással.

5. A szükséges minimumra korlátozott támogatás

- (46) A Bizottság a bejelentett intézkedések arányosságának értékelésekor rávilágított számos olyan feltételre, amelynek teljesülése szükséges ahhoz, hogy az érintett állami támogatás és az esetleges versenytorzulás – az alábbi szakaszokban ismertettek szerint – a lehető legkisebb mértékű legyen.

6. Korlátozott kedvezőtlen hatások

- (47) A kedvezményezett magatartásának a támogatás okozta megváltozása kedvezőtlen hatást gyakorolhat a versenyre és a kereskedelemre. A versenytorzulás jelentősége a versenytársakra gyakorolt hatások szempontjából értékelhető. Ha a támogatás következményeként a versenytársak úgy tapasztalják, hogy korábbi beruházásaik nyereségessége csökken, úgy határozhatnak, hogy a jövőben csökkentik beruházásaikat, illetve teljes mértékben visszavonulhatnak a piacról⁽⁶²⁾. Továbbá, amennyiben a támogatásnak a verseny alapú kiválasztási eljárás során valószínűleg kiválasztásra kerülő kedvezményezettje már domináns piaci szereplő, vagy az államilag támogatott beruházás nyomán azzá válhat, a támogatási intézkedés gyengítheti a versenytársak által rá gyakorolt versenynyomást. Másrészt, ha a támogatási intézkedés vagy az ahhoz kapcsolt feltételek (beleértve a finanszírozási módszert is, amennyiben ez az intézkedés szerves részét alkotja) szükségképpen az uniós jog megsértésével járnak, a támogatás nem nyilvánítható összeegyeztethetőnek a belső piaccal⁽⁶³⁾.

7. Átláthatóság

- (48) A támogatást átlátható módon célszerű odaítélni, és biztosítani kell, hogy a tagállamok, a gazdasági szereplők, az érdeklődő közvélemény és a Bizottság könnyen hozzáférhessen valamennyi, az odaítélt támogatással kapcsolatos, releváns akтуshoz és fontos információhoz. Az átláthatósági követelmény részleteit a (78) pontban fejtjük ki.

8. Az átfogó mérlegelés és a versenytorzulást korlátozó összeegyeztethetőségi feltételek

- (49) A széles sávú hálózatot érintő, gondosan megtervezett állami támogatási programnak biztosítania kell, hogy az intézkedés hatásainak végső mérlege pozitív legyen.
- (50) E tekintetben egy állami támogatási intézkedés hatása úgy írható le, mint a tevékenység megváltozása azzal szemben, ami a támogatás hiányában történt volna. A támogatás kedvező hatásai közvetlenül kapcsolódnak a kedvezményezett magatartásának megváltozásához, aminek köszönhetően megvalósítható a kívánt közös érdekű cél. A széles sávú ágazatban a támogatás olyan új infrastruktúra kiépítését eredményezi, amely ellenkező esetben nem létezne, ezáltal növeli a piacon a kapacitást és a sebességet, egyúttal pedig alacsonyabb árakat, bővebb fogyasztói kínálatot, jobb minőséget és innovációt biztosít. Ennek következtében a fogyasztók jobban hozzáférnek az online forrásokhoz, ami – az e területen megvalósuló, megerősített fogyasztóvédelemmel együtt – valószínűleg ösztönzi a kereslet élénkülését. Ez hozzájárul a digitális egységes piac kiteljesítéséhez, és hasznot hajt az egész uniós gazdaság számára.
- (51) A támogatott hálózatnak képesnek kell lennie arra, hogy „minőségi ugrást” érjen el a szélessáv hozzáférhetősége tekintetében. „Minőségi ugrásra” akkor kerül sor, amikor az állami beavatkozás

⁽⁶¹⁾ Ez vonatkozhat például az LTE (negyedik generációs mobil adatátviteli szabvány), illetve LTE advanced mobilszolgáltatókra, amelyek számára az engedélyükben foglalt feltételek lefedettségi célokat állapítanak meg a célzott területen. Hasonlóképpen, amennyiben egy egyetemes szolgáltatási kötelezettséggel megbízott üzemeltető közszolgáltatási ellentételezésben részesül, ugyanazon hálózat finanszírozására további állami támogatás nem nyújtható.

⁽⁶²⁾ Az ilyen hatás „kiszorításnak” is nevezhető.

⁽⁶³⁾ Lásd például a C-156/98. sz., Németország kontra Bizottság ügyben [EBHT 2000., I-6857. o.] hozott ítélet 78. pontját, valamint a C-333/07. sz., Régie Networks ügyben [EBHT 2008., I-10807. o.] ítélet 94-116. pontját.

eredményeképpen 1) a kiválasztott ajánlattevő jelentős új beruházásokat hajt végre a széles sávú hálózaton⁽⁶⁴⁾, és 2) a támogatott infrastruktúra jelentős új piaci képességeket teremt a széles sávú szolgáltatások elérhetősége és kapacitása⁽⁶⁵⁾, gyorsasága és versenye tekintetében⁽⁶⁶⁾. A minőségi ugrásokat össze kell hasonlítani a meglévő vagy konkrétan tervezett hálózatépítésekkel.

- (52) Ezenfelül a verseny kedvezőtlen hatásainak minimálisra csökkentése érdekében a támogatási intézkedés kialakítása során teljesíteni kell számos feltételt, amelyeket az alábbi 3.4. szakaszban ismertetünk.
- (53) Továbbá, a versenytorzulás korlátozásának biztosítása érdekében a Bizottság előírhatja, hogy egyes programokat kössenek határidőhöz (általában 4 év vagy kevesebb), és értékeljék azokat, annak ellenőrzése céljából, hogy (1) megvalósultak-e az összegegyeztetetőségre vonatkozó döntést megalapozó feltételezések és feltételek; (2) hatékony-e a támogatási intézkedés az előre meghatározott célkitűzésekhez képest; (3) az intézkedés milyen hatást gyakorolt a piacra és a versenyre, továbbá hogy keletkeznek-e olyan indokolatlan torzító hatások a támogatási program során, amelyek ellentétesek az Unió érdekeivel⁽⁶⁷⁾. Tekintve az értékelés céljait, továbbá annak érdekében, hogy ne terheljék aránytalanul a tagállamokat és a kisebb támogatási projekteket, az említett értékelés kizárólag a nemzeti támogatási programok, valamint nagy támogatási költségvetéssel rendelkező és új jellemzőket tartalmazó támogatási programok esetében, illetve jelentős piaci, technológiai vagy szabályozási változás esetén írható elő. Az értékelést az állami támogatást nyújtó hatóságtól független szakértőnek kell végeznie közös módszertan alapján⁽⁶⁸⁾, és nyilvánosságra kell azt hozni. Ahhoz, hogy a Bizottság megvizsgálhassa a támogatási intézkedés meghosszabbításának lehetőségét, az értékelést kellő időben – és a program lejártakor minden esetben – be kell nyújtani a Bizottság számára. Az értékelés pontos alkalmazási körét és szabályait a támogatási intézkedést jóváhagyó határozatban kell megállapítani. Az összes hasonló célra irányuló, későbbi támogatási intézkedés során célszerű figyelembe venni az említett értékelés eredményeit.
- (54) Amennyiben a mérlegelési tesztből az derül ki, hogy a kedvezőtlen hatások túlsúlyban vannak az előnyökkel szemben, a Bizottság megtilthatja a támogatást, vagy a támogatás kialakítása, illetve a versenyt érintő káros hatások tekintetében kiigazító intézkedést kérhet.

3. A SZÉLES SÁVÚ HÁLÓZATOK ÁLLAMI TÁMOGATÁSÁNAK ÉRTÉKELÉSE

3.1. A széles sávú hálózatok típusai

- (55) Az állami támogatás értékelése céljából ez az iránymutatás megkülönbözteti az alap- és az NGA-hálózatokat.
- (56) Számos különböző technológiai platform tekinthető széles sávú alaphálózatnak, úgymint az aszimmetrikus digitális előfizetői vonalak (az ADSL2+ hálózatokig), a nem korszerűsített kábelek (pl.: DOCIS 2.0.), a harmadik generációs mobilhálózatok (UMTS) és a műholdas rendszerek.

⁽⁶⁴⁾ A hálózat aktív elemeinek korszerűsítéséhez kapcsolódó, pusztán marginális beruházások például nem jogosultak állami támogatásra. Hasonlóképpen, a meglévő hálózatok kapacitását ugyan növelő, a rézhuzalok teljesítményét fokozó egyes technológiák (például vektorizálás) nem kívánják meg az új infrastruktúrába való jelentős beruházást, tehát nem jogosultak állami támogatásra.

⁽⁶⁵⁾ Ilyen például egy alapszintű hálózat NGA széles sávú hálózattá fejlesztése. Az NGA-hálózatok egyes fejlesztései (például az üvegszálak kapcsolat közelebbvitele a végfelhasználóhoz) szintén minőségi ugrást jelenthetnek. Az olyan területeken, ahol a széles sávú hálózatok már jelen vannak, a minőségi ugrásnak biztosítania kell, hogy az állami támogatás felhasználása nem vezet a már meglévő infrastruktúra megkettőzéséhez. Hasonló módon, a meglévő infrastruktúrák – például 12 Mbps sebességről 24 Mbps sebességre történő – kisléptékű, fokozatos korszerűsítésére feltehetően nem hoz létre további szolgáltatási képességeket (és valószínűleg aránytalan előnyhöz juttatja a meglévő üzemeltetőt).

⁽⁶⁶⁾ A támogatott hálózatoknak elő kell segíteniük a versenyt, vagyis az infrastruktúra különböző szintjein – a 3.4. szakaszban, illetve NGA-hálózat kiépítése esetén emellett a (79) pontban megjelölt módon – lehetővé kell tenniük a nyílt hozzáférést.

⁽⁶⁷⁾ Lásd például a Bizottság SA.33671., egyesült királyságbeli „Broadband Delivery UK” ügyben hozott határozatát.

⁽⁶⁸⁾ Ilyen közös módszertant a Bizottság biztosíthat.

- (57) A piac és a technológia fejlődésének jelenlegi szakaszában ⁽⁶⁹⁾ az NGA-hálózatok olyan hozzáférési hálózatok, amelyek részben vagy egészében optikai elemekre épülnek ⁽⁷⁰⁾, és amelyek fejlettebb tulajdonságokkal rendelkező széles sávú szolgáltatásokat képesek nyújtani, mint amelyek a meglévő széles sávú alaphálózatokon keresztül biztosíthatók ⁽⁷¹⁾.
- (58) Az NGA-hálózatok alatt legalább a következő jellemzőkkel bíró hálózatok értendők: i. minden előfizetőnek nagyon gyors és megbízható szolgáltatást nyújtanak, olyan optikai (vagy azzal egyenértékű technológián alapuló) felhordóhálózat segítségével, amely elég közel található a felhasználó helyiségeihez ahhoz, hogy garantálja a nagy sebesség tényleges biztosítását; ii. támogatja a különféle fejlett digitális szolgáltatásokat, köztük a konvergáló, kizárólagosan IP-alapú szolgáltatásokat, valamint iii. lényegesen nagyobb feltöltési sebességgel rendelkezik (a széles sávú alaphálózatokhoz képest). A piaci és a technológiai fejlődés jelenlegi szakaszában, az NGA-hálózatok: i. optikai szálon alapuló hozzáférési hálózatok (FTTx) ⁽⁷²⁾, ii. korszerűsített, fejlett kábelhálózatok ⁽⁷³⁾, valamint iii. egyes fejlett, vezeték nélküli hozzáférési hálózatok, amelyek minden előfizetőnek megbízható, nagy sebességet képesek biztosítani ⁽⁷⁴⁾.
- (59) Szem előtt kell tartani, hogy hosszú távon az NGA-hálózatok várhatóan nem csupán korszerűsíteni fogják a meglévő széles sávú hálózatokat, hanem ki is szorítják azokat. Amennyiben az NGA-hálózatok eltérő hálózat kiépítését igénylik, amely a mainál jóval színvonalasabb széles sávú szolgáltatásokat kínál, valamint több olyan szolgáltatásokat nyújt, amelyeket a mai széles sávú hálózatokkal nem lehetne biztosítani, akkor a jövőben előreláthatólag markáns különbségek fognak kialakulni az NGA-hálózatokkal lefedett és az azokkal le nem fedett területek között ⁽⁷⁵⁾.
- (60) A tagállamok szabadon dönthetnek arról, hogy a beavatkozásra milyen módon kerül sor, feltéve, hogy az eleget tesz az állami támogatási szabályoknak. Bizonyos esetekben a tagállamok dönthetnek úgy, hogy úgynevezett új generációs hálózatokat (NGN), azaz olyan felhordóhálózatokat finanszíroznak, amelyek nem érnek el a végső fogyasztóig. A felhordóhálózatok szükségesek ahhoz, hogy a kiskereskedelmi távközlési szolgáltatók hozzáférési szolgáltatásokat tudjanak nyújtani a végfelhasználók számára. Az ilyen típusú hálózatok egyaránt képesek ellátni az alap- és NGA-típusú hálózatokat ⁽⁷⁶⁾: a távközlési szolgáltató (beruházási) döntésétől függ, hogy az „utolsó szakaszon” milyen típusú infrastruktúrát csatlakoztat a felhordóhálózathoz ⁽⁷⁷⁾. A hatóságok dönthetnek úgy, hogy csak az építési munkákat vállalják (mint pl. közterület felásása, ároképítés) annak érdekében, hogy lehetővé tegyék és felgyorsítsák a saját hálózati elemekre koncentrálni üzemeltetők által történő fejlesztést. Továbbá, megfelelő esetben a hatóságok esetleg műholdas megoldásokat is figyelembe kívánnak venni.
-
- ⁽⁶⁹⁾ A gyors technológiai fejlődésnek köszönhetően a jövőben más technológiák is alkalmasak lehetnek az NGA-szolgáltatások célba juttatására.
- ⁽⁷⁰⁾ A koaxális, vezeték nélküli és mobil technológiák bizonyos mértékig használhatják az üvegszálak támogató infrastruktúrát, így hasonló elven működnek, mint a vezetékes hálózatok, amelyek rézkábelt használnak a szolgáltatás célba juttatására azon az utolsó szakaszon, ahol nem épült ki üvegszál.
- ⁽⁷¹⁾ A végfelhasználóhoz való végső kapcsolódás vezetékes és vezeték nélküli technológiával is biztosítható. A fejlett vezeték nélküli technológiák – így az LTE-Advanced – gyors fejlődése, valamint az LTE, illetve a Wi-Fi intenzívebb piaci forgalmazása miatt a helyhez kötött vezeték nélküli hozzáférések következő generációja (pl. esetleges célzott széles sávú, mobil technológia) – bizonyos feltételek teljesülése esetén – életképes alternatívát jelenthet egyes vezetékes NGA-k (például FTTCab) számára. Mivel a vezeték nélküli médium megosztott (a felhasználónkénti sebesség a lefedett területen kapcsolódó felhasználók számától függ) és jellegénél fogva ki van téve a változó környezeti feltételek hatásának, előfordulhat, hogy a helyhez kötött vezeték nélküli hozzáférések következő generációját bizonyos sűrűségi fokú, illetve fejlett (így pl. irányított és/vagy többszörös antennák) konfigurációkkal kell kiépíteni annak érdekében, hogy biztosítani lehessen az NGA-tól elvárható, előfizetőnkénti minimális letöltési sebességet. A célzott, széles sávú mobil technológiára épülő, következő generációs vezeték nélküli hozzáféréseknek emellett biztosítaniuk kell a megkívánt szolgáltatási szintet egy meghatározott helyen tartózkodó felhasználók számára, miközben bármely mobil előfizetőt is kiszolgáljanak az érintett területen.
- ⁽⁷²⁾ Az FTTx az FTTC-re, az FTTN-re, az FTTP-re, az FTTH-ra és az FTTB-re utal.
- ⁽⁷³⁾ Amelyek legalább a „DOCIS 3.0” kábelmodemszabványt alkalmaznak.
- ⁽⁷⁴⁾ Lásd például a Bizottság SA.33671., egyesült királyságbeli „Broadband Delivery UK” ügyben hozott határozatot.
- ⁽⁷⁵⁾ Ha jelenleg egy csak keskeny sávú (tárcsázó) internettel rendelkező terület és egy széles sávú hozzáféréssel rendelkező terület közötti különbség azt jelenti, hogy az előbbi „fehér” területnek minősül, akkor hasonlóképpen az olyan terület, ahol hiányzik az új generációs széles sávú infrastruktúra, egy széles sávú alap-infrastruktúra azonban rendelkezésre áll, szintén „fehér” NGA-területnek tekintendő.
- ⁽⁷⁶⁾ A végfelhasználókat el nem érő, egyéb hálózatokkal (így az FTTC-vel) összevetve, az új típusú hálózatok felhordó infrastruktúrájának fontos jellemzője, hogy nyitott a más hálózatokkal való összekapcsolódásra.
- ⁽⁷⁷⁾ Az N 407/09. sz., spanyolországi *Optikai szálak, Katalónia*, („Xarxa Oberta”) ügyben hozott bizottsági határozat.

3.2. A fehér, szürke és fekete területek közötti különbségtétel a széles sávú alaphálózatok esetében

- (61) A piaci hiányossággal és a méltányossággal kapcsolatos célok értékelésekor különbséget kell tenni a megcélozható területek típusai között, ahogy azt az alábbi szakaszok részletezik. A célzott területek azonosítása során, amikor az állami beavatkozás a hálózat felhordó szakaszára korlátozódik, az állami támogatás értékelése a felhordó- és a hozzáférési piacokon fennálló helyzetet egyaránt figyelembe veszi ⁽⁷⁸⁾.
- (62) Az e földrajzi területekre irányuló állami beavatkozást indokoló különböző előírások ismertetése az alábbiakban található.
- (63) Az alább leírt fehér, szürke vagy fekete földrajzi területek meghatározása céljából a támogatást nyújtó hatóságnak meg kell állapítania, hogy létezik-e széles sávú infrastruktúra a célzott területen. Továbbá, annak érdekében, hogy az állami beavatkozás ne szakítson félbe magánbefektetéseket, a támogatást nyújtó hatóságnak arról is meg kell győződnie, hogy magánbefektetők rendelkeznek-e konkrét tervekkel saját infrastruktúrájuk közeljövőben történő kiépítésére nézve. A „közeljövőben” kifejezés hároméves időszakként értendő ⁽⁷⁹⁾. Ha a támogatást nyújtó hatóság hosszabb időtávot fogad el a támogatott infrastruktúra kiépítésére, ugyanezt az időtávot kell alkalmazni az üzleti alapú beruházási tervek meglétének értékelésére is.
- (64) A támogatást nyújtó hatóságnak azáltal célszerű meggyőződnie arról, hogy egyetlen magánbefektető sem tervezi saját infrastruktúra kiépítését a közeljövőben, hogy közlése a tervezett támogatási intézkedés összefoglalóját, és felhívja az érdekelt feleket észrevételeik megtételére
- (65) Fennáll a veszélye annak, hogy amennyiben a magánbefektető pusztán beruházási szándékát fejezi ki, az késleltetheti a széles sávú szolgáltatások kiépítését a célzott területen, ha a beruházásra végül nem kerül sor, de időközben az állami beavatkozás elakad. A támogatást nyújtó hatóság ezért az állami beavatkozás elhalasztása előtt bizonyos kötelezettségvállalásokat kérhet a magánbefektetőtől. Ezeknek a kötelezettségvállalásoknak biztosítaniuk kell, hogy a hároméves időszak vagy a támogatott beruházás számára tervezett hosszabb időszak alatt jelentős előrelépés történjen a lefedettség tekintetében. A hatóság továbbá az érintett üzemeltetőt a kiépítési kötelezettségvállalásokat ismertető, kapcsolódó szerződés aláírására kérheti. Ebben a szerződésben előírható bizonyos „mérőkövet”, amelyeket a hároméves időszak során teljesíteni kell ⁽⁸⁰⁾, és előírható, hogy az előrelépésekről jelentést kell készíteni. Amennyiben egy mérőkövet nem sikerül teljesíteni, a támogatást nyújtó hatóság megkezdheti az állami beavatkozási tervek megvalósítását. Ez a szabály egyaránt alkalmazandó az alap- és az NGA-hálózatokra.

„Fehér területek”: a területi kohézió elősegítése és a gazdaságfejlesztési célkitűzés

- (66) „Fehér területek” azok a területek, amelyekeken nem létezik széles sávú infrastruktúra és annak kiépítésére a közeljövőben valószínűleg nem kerül sor. Az európai digitális menetrendben foglalt bizottsági célkitűzések szerint az Unióban 2013-ig el kell érni a széles sávú alapszolgáltatásokkal, 2020-ig pedig a legalább 30 Mbps sebességű kapcsolattal való teljes lefedettséget. Ennélfogva kiemelt cél időszzerű beruházások biztosítása a jelenleg elégtelen lefedettségű területeken. A Bizottság ezért elfogadja, hogy amennyiben a tagállamok pénzügyi támogatást nyújtanak a széles sávú szolgáltatások biztosításához azokon a területeken, ahol a szélessáv jelenleg még nem elérhető, valódi kohéziót és gazdaságfejlesztési célkitűzéseket kívánnak elérni, így beavatkozásuk valószínűleg összhangban van a közös érdekekkel, amennyiben teljesülnek az alábbi 3.4. szakaszban meghatározott feltételek ⁽⁸¹⁾.

⁽⁷⁸⁾ Az N 407/09. sz., spanyolországi *Optikai szálak, Katalónia („Xarxa Oberta”)* ügyben és az SA.33438. sz., lengyelországi *„Broadband network project in Eastern Poland”* ügyben hozott bizottsági határozat.

⁽⁷⁹⁾ A hároméves időszak a tervezett támogatási intézkedés közzétételének időpontjától számítandó.

⁽⁸⁰⁾ E tekintetben egy üzemeltetőnek tudnia kell bizonyítani, hogy a hároméves időszakon belül megvalósítja az érintett terület és lakosság jelentős részének lefedettségét. A támogatást nyújtó hatóság például a célzott területen a saját infrastruktúrája kiépítésére vonatkozó szándékát kinyilvánító valamennyi üzemeltetőtől kérheti, hogy két hónapon belül készítsen hiteles üzleti tervet, nyújtsa be az igazoló okmányokat (például banki kölcsönszerződést) és a részletes kivitelezési ütemtervet. Ezenfelül előírható, hogy tizenkét hónapon belül el kell kezdeni a beruházást, és meg kell szerezni a projekt végrehajtásához szükséges jogokat. Hathavonta az intézkedés előrehaladására vonatkozó további mérőkövetekről lehet megállapodni.

⁽⁸¹⁾ Lásd például a Bizottság által az N 607/09. sz., írországi *„Rural Broadband Reach”*, illetve az N 172/09. sz. *„Broadband development in Slovenia”* ügyben hozott határozatot.

„Szürke területek”: részletesebb értékelésre van szükség

- (67) „Szürke területek” azok a területek, ahol csak egy hálózatüzemeltető van jelen és újabb hálózat kiépítésére⁽⁸²⁾ a közeljövőben valószínűleg nem kerül sor. Egy hálózatüzemeltető megléte⁽⁸³⁾ nem feltétlenül jelenti azt, hogy nincsenek piaci hiányosságok vagy kohéziós problémák. Ha ez az üzemeltető piaci befolyással (monopóliummal) rendelkezik, az optimálisnál kedvezőtlenebb szolgáltatási minőség-ár arányt kínálhat a polgároknak. Akadhatnak bizonyos felhasználócsoportok, amelyek nincsenek megfelelően kiszolgálva, vagy szabályozott nagykereskedelmi hozzáférési tarifák hiányában a kiskereskedelmi ár magasabb összehasonlítva az ország versenyképesebb, ugyanakkor egyéb szempontból összehasonlításra alkalmas területein vagy régióiban kínált ugyanazon szolgáltatásokéval. Ha emellett csak korlátozott kilátás van arra, hogy alternatív üzemeltetők belépjenek a piacra, akkor egy alternatív infrastruktúra támogatása megfelelő intézkedés lehet⁽⁸⁴⁾.
- (68) Másrészt, azokon a területeken, ahol egy szélessávúhálózat-üzemeltető már jelen van, egy alternatív hálózat kiépítéséhez nyújtott támogatás torzíthatja a piac dinamikáját. Ezért a széles sávú hálózatok „szürke” területeken történő kiépítéséhez nyújtott állami támogatás kizárólag bizonyíthatóan fennálló piaci hiányosság esetén indokolt. Részletesebb elemzésre és az összeegyeztethetőség alapos vizsgálatára van szükség.
- (69) A szürke területek jogosultak lehetnek állami támogatásra, amennyiben teljesülnek a 3.4. szakaszban foglalt összeegyeztethetőségi feltételek, feltéve, hogy i. nem kínálnak a polgárok és üzleti felhasználók igényeit kielégítő megfizethető vagy megfelelő szolgáltatásokat⁽⁸⁵⁾, és hogy ii. ugyanazon célok eléréséhez nem állnak rendelkezésre a piacot kevésbé torzító intézkedések (beleértve az előzetes szabályozást is).
- (70) Az i. és ii. pontban foglaltak megállapításához a Bizottság különösen a következők teljesülését fogja vizsgálni:
- a) megfelelőek-e az általános piaci feltételek, tekintettel többek között a jelenlegi szélessávúszolgáltatás árainak szintjére, a (lakossági és üzleti) végfelhasználók számára kínált szolgáltatások típusára és a kapcsolódó feltételekre;
 - b) a nemzeti szabályozó hatóság előzetes szabályozásának hiányában kínálnak-e hatékony hálózati hozzáférést harmadik felek számára, vagy a hozzáférési feltételek ösztönzik-e a tényleges versenyt;
 - c) akadályozzák-e az általános piacra lépést gátló korlátok más elektronikus hírközlési szolgáltatók esetleges piacra lépését⁽⁸⁶⁾, és

⁽⁸²⁾ Ugyanaz a vállalat azonos területen üzemeltethet külön vezetékes és mobilhálózatot is, ez azonban nem módosítja az adott terület „színét”.

⁽⁸³⁾ A versenyhelyzetet a meglévő infrastruktúra-üzemeltetők száma alapján értékelik. A Bizottság az N 330/10. sz., franciaországi „Programme national Très Haut Débit” ügyben hozott határozatában tisztázta, hogy egy hálózaton belül több kiskereskedelmi szolgáltató megléte alapján (a helyi hurok átengedését [LLU] is ideértve) a terület nem minősül fekete területnek, hanem mivel csupán egy infrastruktúra áll rendelkezésre, azt továbbra is szürkével jelölik. Ugyanakkor a versengő üzemeltetők megléte (kiskereskedelmi szinten) arra utaló jelzésnek tekintendő, hogy noha szürke területről van szó, az a piaci hiányosság szempontjából nem feltétlenül ad okot aggodalomra. A hozzáférési problémákat vagy a szolgáltatás minőségét meggyőző bizonyítékokkal kell alátámasztani.

⁽⁸⁴⁾ Az N 131/05. sz., egyesült királyságbeli „FibreSpeed Broadband Project Wales” ügyben hozott határozatában a Bizottságnak meg kellett vizsgálnia, hogy egy nyílt, szolgáltatósemleges, 14 ipari parkot összekapcsoló üvegszál optikai hálózat kiépítéséhez a walesi hatóságok által nyújtott pénzügyi támogatás összeegyeztethetőnek nyilvánítható-e abban az esetben is, ha az inkumbens hálózatüzemeltető szabályozott áras bérelt vonalakkal már kiszolgált a célzott területeket. A Bizottság úgy ítélte meg, hogy az inkumbens szolgáltató által kínált bérelt vonalak nagyon drágák, a kkv-k számára szinte már megfizethetetlenek voltak. Lásd még az N 890/06. sz., franciaországi „Aide du Sicoval pour un réseau de très haut débit” ügyben, valamint az N 284/05. sz., írországi „Regional Broadband Programme: Metropolitan Area Networks (MANs)”, phases II and III” ügyben hozott bizottsági határozatot.

⁽⁸⁵⁾ A (70) pontba foglalt tényezők mellett a támogatást nyújtó hatóság például az alábbi mutatókat is figyelembe veheti: a legmagasabb szintű teljesítményt nyújtó szolgáltatások penetrációja; a nagyteljesítményű szolgáltatások túlságosan magas árai (beleértve a végfelhasználók által bérelt vonalakat is, az előző lábjegyzet magyarázata szerint), amelyek visszatartó hatást gyakorolnak az elterjedésre és az innovációra; a kifejlesztés alatt álló e-kormányzati szolgáltatások, melyek a meglévő hálózatot meghaladó teljesítményt igényelnek. Amennyiben a célterületen a lakossági és az üzleti felhasználók jelentős része már szolgáltatásban részesül, gondoskodni kell arról, hogy az állami beavatkozás ne vezessen a meglévő infrastruktúrával való indokolatlan átfedéshez. Ebben az esetben az állami beavatkozás kizárólag a hiányosságok eltüntetésére irányuló intézkedésekre korlátozódhat.

⁽⁸⁶⁾ Például, a többi hálózatüzemeltető számára nem hozzáférhető vagy általuk nem megosztott vezetékek kizárólagos használatán/az azokhoz való kizárólagos hozzáféréseken alapul-e a már működő széles sávú hálózat megépítése.

d) képesek voltak-e az illetékes nemzeti szabályozó hatóság vagy versenyhatóság által a meglévő hálózati szolgáltatóra vonatkozóan hozott intézkedések vagy elrendelt korrekciós intézkedések megoldani az ilyen problémákat.

(71) Csak a fenti pontokban részletezett támogathatósági feltételeknek megfelelő szürke területeket vetik alá az alábbi 3.4. szakaszban foglalt, összeegyeztethetőségre vonatkozó tesztnek.

„Fekete területek”: nincs szükség állami beavatkozásra

(72) Amikor egy adott földrajzi övezetben legalább két különböző szolgáltató széles sávú alaphálózata van jelen, vagy jelenik meg a közeljövőben, és a széles sávú szolgáltatások biztosítása versenyfeltételek között zajlik (infrastruktúraalapú verseny⁽⁸⁷⁾), akkor a piac megfelelő működése feltételezhető. Ennek megfelelően nagyon kevés lehetőség nyílik további előnyökkel járó állami beavatkozás megvalósítására. Éppen ellenkezőleg, egy újabb, összehasonlítható képességekkel rendelkező széles sávú hálózat kiépítésének finanszírozásához nyújtott állami támogatás elvileg elfogadhatatlan versenytorzuláshoz és a magánbefektetők kiszorításához vezet. Következésképpen, ha a piac működésképtelensége nem bizonyított egyértelműen, akkor a Bizottság negatív megítélésben részesíti a további széles sávú infrastruktúra „fekete területen” történő kiépítésére irányuló támogatási intézkedéseket⁽⁸⁸⁾.

3.3. A fehér, szürke és fekete területek közötti különbségtétel az NGA-hálózatok esetében

(73) A „fehér”, „szürke” és „fekete” területek közötti, a fenti 3.2. szakaszban foglalt különbségtétel annak vizsgálata szempontjából is releváns, hogy az NGA-hálózatok állami támogatása összeegyeztethető-e a belső piaccal a 107. cikk (3) bekezdésének c) pontja alapján.

(74) Jelenleg az aktív berendezések korszerűsítésével néhány fejlett széles sávú alaphálózat képes egyes széles sávú szolgáltatástípusok támogatására, amelyeket a közeljövőben feltehetően az NGA-hálózatokon keresztül kínálnak majd (ilyen pl. az alap „triple play” szolgáltatáscsomag), hozzájárulva az európai digitális menetrendben foglalt célkitűzések megvalósításához. Ugyanakkor olyan új termékek és szolgáltatások jelenhetnek meg, amelyek sem a keresleti, sem a kínálati oldal szempontjából nem helyettesíthetők, és a széles sávú alap-infrastruktúra felső fizikai határát meghaladó kapacitást, megbízhatóságot és lényegesen nagyobb fel- és letöltési sebességet fognak igényelni.

„Fehér NGA-területek”

(75) Ennek megfelelően, az NGA-hálózatokhoz nyújtott állami támogatás értékelésénél „fehér NGA”-területek minősül az a terület, ahol ilyen hálózatok jelenleg még nincsenek, és ahol ilyen hálózatokat magánbefektetők a (63)–(65) ponttal összhangban három éven belül előreláthatólag nem építenek. Az ilyen területek jogosultak az NGA-hálózatokhoz nyújtott állami támogatásra, feltéve, hogy teljesülnek a 3.4. és a 3.5. szakaszban említett összeegyeztethetőségi feltételek.

„Szürke NGA-területek”

(76) Az a terület minősül „szürke NGA”-területnek, ahol csak egy NGA-hálózat működik⁽⁸⁹⁾ vagy épül a következő három évben, és egy üzemeltető sem tervezi NGA-hálózat kiépítését az elkövetkező három évben. Annak vizsgálatakor, hogy más hálózatüzemeltetők ki tudnak-e építeni további NGA-hálózatokat az adott területen, figyelembe kell venni a már meglévő szabályozó és jogi intézkedéseket,

⁽⁸⁷⁾ H csupán egy infrastruktúra van jelen, meg ha helyi hurok segítségével több elektronikus távközlési szolgáltató használja is azokat, az ilyen helyzet a verseny szempontjából szürke területnek tekintendő. Ezen iránymutatás értelmében az ilyen terület nem tekinthető „fekete területnek”. Lásd továbbá az SA.31316. sz., franciaországi, „Programme national Très Haut Débit” ügyben hozott bizottsági határozatot.

⁽⁸⁸⁾ Lásd a Hollandia által végrehajtani tervezett, Appingedam széles sávú infrastruktúráját érintő C 35/05. (korábbi N 59/05.) sz. állami támogatásról szóló, 2006. július 19-i bizottsági határozatot (HL L 86., 2007.3.27., 1. o.). E határozatában a Bizottság megjegyezte, hogy az adott piacon érvényesülő versenyerőket nem vették megfelelően figyelembe. Különösen fontos, hogy a hollandiai széles sávú piac egy olyan gyorsan fejlődő piac volt, ahol az elektronikus hírközlési szolgáltatók – köztük a hálózatüzemeltetők és az internetszolgáltatók – állami támogatás igénybevétele nélkül is nagyon nagy kapacitású széles sávú szolgáltatás bevezetésén dolgoztak.

⁽⁸⁹⁾ Ugyanaz a vállalat azonos területen üzemeltethet külön vezeték és vezeték nélküli NGA-hálózatot is, ez azonban nem módosítja az adott terület „színét”.

amelyek csökkenthetők az ilyen hálózatkiépítéseket akadályozó tényezőket (aléptímenyhez való hozzájárulás, infrastruktúra megosztása stb.). A Bizottságnak részletesebb elemzést kell végeznie annak ellenőrzésére, hogy szükség van-e állami beavatkozásra, mivel az ilyen területeken végrehajtott állami beavatkozás azzal a fokozott veszéllyel jár, hogy kiszorítja a meglévő befektetőket és torzítja a versenyt. Ezzel kapcsolatosan a Bizottság az ebben az iránymutatásban megállapított összegegyeztetési feltételek alapján végez értékelést.

„Fekete NGA-területek”

- (77) Ha az adott területen különböző szolgáltatók legalább két NGA-hálózata van jelen vagy épül a következő három évben, akkor az „fekete NGA”-területnek minősül. A Bizottság úgy fogja megítélni, hogy egy újabb, államilag finanszírozott, a többiekkel megegyező NGA-hálózathoz nyújtott állami támogatás valószínűleg súlyosan torzítja a versenyt, és nem összegegyeztethető az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontjával.

3.4. Az intézkedés kialakítása és a versenytorzulások korlátozásának szükségessége

- (78) A széles sávú hálózatok kiépítését támogató minden állami intézkedésnek meg kell felelnie a fenti 2.5. szakaszban ismertetett valamennyi összegegyeztetési elvnek, beleértve a közös érdekű célt, a piaci hiányosság fennállását, valamint az intézkedés megfelelőségét és ösztönző hatását. Ami a versenytorzulás korlátozását illeti, annak bemutatásán túl, hogy hogyan valósul meg „minőségi ugrás” mindegyik esetben (a fehér, a szürke és a fekete területeken) ⁽⁹⁰⁾, a következő szükséges feltételeknek kell eleget tenni az intézkedés arányosságának bizonyításához. E feltételek bármelyikének hiánya esetén nagy valószínűséggel részletes vizsgálatra lenne szükség ⁽⁹¹⁾, amely a támogatás közös piaccal való összegegyeztetetőségét illetően negatív következtetéshez vezethet.

- a) *Részletes feltérképezés és lefedettség-elemzés:* A tagállamoknak – lehetőség szerint az illetékes nemzeti szervekkel együttműködésben – egyértelműen meg kell határozniuk, hogy a kérdéses támogatási intézkedés mely földrajzi területek lefedését biztosítja ⁽⁹²⁾. A nemzeti szabályozó hatóságokkal való konzultáció javasolt, azonban szabadon választható. A bevált gyakorlati példák alapján javasolt a nemzeti szinten elérhető infrastruktúrák központi adatbázisának létrehozása, amely fokozza az átláthatóságot és csökkenti a kisebb, helyi projektek végrehajtási költségeit. A tagállamok szabadon meghatározhatják a célzott területeket, ugyanakkor ajánlott, hogy a pályázat kiírását megelőzően az érintett régiók meghatározásakor figyelembe vegyék a gazdasági körülményeket ⁽⁹³⁾.
- b) *Nyilvános konzultáció:* A tagállamoknak kellő nyilvánosságot kell biztosítaniuk az intézkedés főbb jellemzőihez, valamint a célzott területek jegyzékéhez azáltal, hogy közzéteszik a projektre vonatkozó információkat és észrevételek benyújtására hívnak fel. Egy nemzeti szintű központi weboldalon történő közzététel elvben biztosítaná, hogy valamennyi érintett érdekelt fél hozzáférjen ezekhez az információkhoz. A feltérképezés eredményeinek nyilvános konzultáció során történő ellenőrzésével a tagállamok a lehető legkisebbre csökkentik a már meglévő és a közeljövőben befektetni szándékozó szolgáltatók között fennálló verseny torzulásait, valamint lehetővé teszik, hogy e befektetők tervezni tudják tevékenységeiket ⁽⁹⁴⁾. A részletes feltérképezés és az alapos konzultáció nemcsak nagyfokú átláthatóságot biztosít, hanem a „fehér”, „szürke” és „fekete” területek meglétének meghatározásához is létfontosságú eszközként szolgál ⁽⁹⁵⁾.

⁽⁹⁰⁾ Lásd a fenti (51) pontot.

⁽⁹¹⁾ A részletes értékelés az EUMSZ 108. cikkének (2) bekezdése szerinti eljárás megindítását teheti szükségessé.

⁽⁹²⁾ A feltérképezést az alapján kell végezni, hogy egy adott hálózati infrastruktúra hány háztartás alatt halad el, és nem az előfizetőként a hálózathoz kapcsolódó háztartások vagy felhasználók tényleges száma alapján.

⁽⁹³⁾ Előfordulhat például, hogy a túlságosan kis méretű célzott területek nem nyújtanak elégséges gazdasági ösztönzőket a piaci szereplők számára a támogatásra való ajánlattételhez, míg a túlságosan nagy területek csökkenthetik a kiválasztási eljárás versenyképes eredményét. Több kiválasztási eljárás keretében egyúttal különböző potenciális vállalkozások vehetnek igénybe állami támogatást, elkerülve ezáltal azt, hogy az állami támogatási intézkedések még tovább erősítsék egy (már domináns) üzemeltető piaci részesedését, például a nagy piaci szereplők előnyben részesítésével vagy olyan technológiák visszaszorításával, amelyek főként a kisebb célzott területeken lennének versenyképesek.

⁽⁹⁴⁾ Abban az esetben, ha bizonyítható, hogy a meglévő üzemeltetők az előírt feltérképezéshez nem nyújtottak használható információt a hatóságoknak, a hatóságok kénytelenek kizárólag a rendelkezésükre bocsátott információkra támaszkodni, bármilyenek is legyenek azok.

⁽⁹⁵⁾ Lásd például az N 266/08. sz., németországi „Broadband in rural areas of Bayern” ügyben hozott bizottsági határozatot.

- c) *Versenyeztetési kiválasztási eljárás*: Amikor a támogatást nyújtó hatóságok kiválasztanak egy harmadik fél üzemeltetőt a támogatott infrastruktúra létrehozására és üzemeltetésére ⁽⁹⁶⁾, a kiválasztási eljárást az uniós közbeszerzési irányelv szellemével és az abban foglalt elvekkel összhangban kell lebonyolítani ⁽⁹⁷⁾. Az eljárás biztosítja az átláthatóságot valamennyi olyan befektető számára, aki a támogatott projekt megvalósítására és/vagy irányítására ajánlatot kíván tenni. Elengedhetetlen feltétel az ajánlattevőkkel szembeni egyenlő és megkülönböztetésmentes bánásmód, valamint az objektív értékelési kritériumok alkalmazása. A versenyeztetési pályázat olyan módszer, amely lehetővé teszi a költségvetési költségek csökkentését, a szóban forgó állami támogatás minimalizálását, és ugyanakkor csökkenti az intézkedés szelektív jellegét, mivel a kiválasztott kedvezményezett személye előre nem ismert ⁽⁹⁸⁾. A tagállamoknak biztosítaniuk kell az átlátható eljárást ⁽⁹⁹⁾ és a versenyszempontú eredményeket ⁽¹⁰⁰⁾, továbbá erre a célra szolgáló nemzeti központi weboldalon kell közzétenniük a széles sávú hálózatra vonatkozó állami támogatási intézkedésekkel kapcsolatos, folyamatban lévő pályázati eljárásokat ⁽¹⁰¹⁾.
- d) *A gazdasági szempontból legkedvezőbb ajánlat*: A versenyeztetési pályázati eljárás keretében a támogatást nyújtó hatóság a nyertes ajánlattevő által teljesítendő minőségi kritériumokat határozza meg, amelyek alapján a benyújtott ajánlatokat értékeli. Vonatkozó kritérium lehet például az elért földrajzi lefedettség ⁽¹⁰²⁾, a technológiai megközelítés fenntarthatósága vagy a javasolt megoldás versenyre gyakorolt hatása ⁽¹⁰³⁾. Ezeket a minőségi kritériumokat az igényelt támogatási összeg függvényében súlyozni kell. A folyósítandó támogatás összegének csökkentése érdekében az azonos, vagy legalább hasonló minőségi feltételek mellett elvben a legkisebb támogatási igénnyel fellépő ajánlattevőnek több elsőbbségi pontot kell kapnia ajánlatának általános értékelésekor. Az ajánlatkérő minden esetben előre megszabja az egyes kiválasztott (minőségi) kritériumokhoz rendelt súlyokat.
- e) *Technológiai semlegesség*: Mivel különféle technológiai megoldások léteznek a széles sávú szolgáltatások nyújtására, a pályázatnak nem szabad előnyben részesítenie vagy kizárnia egyetlen adott technológiát vagy hálózati platformot sem. Az ajánlattevőket fel kell jogosítani arra, hogy az előírt széles sávú szolgáltatásokhoz olyan technológiák felhasználását vagy összekapcsolását javasolhassák, amely a megítélésük szerint erre a legalkalmasabb. Az objektív pályázati kritériumok alapján a támogatást nyújtó hatóság így jogosult a legmegfelelőbb technológiai megoldást vagy együttesen alkalmazott technológiai megoldásokat kiválasztani. Elvben nagyobb célterületen érhető el univerzális lefedettség együttesen alkalmazott technológiai megoldások segítségével.
- f) *A meglévő infrastruktúra felhasználása*: Mivel a meglévő infrastruktúra újrafelhasználhatósága a széles sávú hálózat kiépítési költségét meghatározó egyik fő tényező, a tagállamoknak bátorítaniuk kell az ajánlattevőket arra, hogy az erőforrások felesleges és pazarló felhasználását kerülendő vegyék

⁽⁹⁶⁾ Eltérő a helyzet, ha a hatóság úgy dönt, hogy közvetlenül (vagy teljes tulajdonában álló szervezetten keresztül) építi ki és irányítja a hálózatot, mint az N 330/10. sz., franciaországi „Programme national Très Haut Débit”, valamint az SA.33807 (11/N). sz., olaszországi „National Broadband Plan” ügyben hozott bizottság határozat esetében. Ilyen esetekben az uniós elektronikus hírközlési ágazat liberalizációja óta elért verseny, és különösen a kiskereskedelmi széles sávú piacon napjainkban fennálló verseny eredményeinek biztosítása érdekében az államilag kezelt támogatott hálózatok esetében 1) az állami tulajdonú hálózatok üzemeltetői tevékenységüket az előre meghatározott célzott területekre korlátozzák, és nem terjesztik ki más, kereskedelmi szempontból vonzó régiókra; 2) a hatóság tevékenységét a passzív infrastruktúra karbantartására és az ahhoz való hozzáférés biztosítására korlátozza, de nem vesz részt a kiskereskedelmi szolgáltatók versenyében; és 3) a hálózatok üzemeltetéséhez felhasznált források és a hatóság rendelkezésére álló egyéb források között számviteli szétválasztást alkalmaznak.

⁽⁹⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2004/18/EK irányelve (2004. március 31.) az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról. HL L 134., 2004.4.30., 114. o.

⁽⁹⁸⁾ Lásd például a Bizottság által az N 475/07. sz., írországi „National Broadband Scheme (NBS)” ügyben, és az N 157/06. sz., egyesült királyságbeli „South Yorkshire Digital region Broadband Project” ügyben hozott határozatot.

⁽⁹⁹⁾ Amennyiben az ilyen versenyeztetési kiválasztási eljárás az uniós közbeszerzési irányelvek (2004/17/EK vagy 2004/18/EK) hatálya alá tartozik, a pályázati felhívást az európai szintű verseny érdekében az ezen irányelvekben foglalt követelményeknek megfelelően közzé kell tenni az Európai Unió Hivatalos Lapjában. Egyéb esetekben a pályázati információkat legalább országosan közzé kell tenni.

⁽¹⁰⁰⁾ Abban az esetben, ha a versenyeztetési kiválasztási eljárásban nem érkezik elegendő számú pályázat, a sikeres ajánlattevő által ajánlott költségszámítás külső ellenőrrrel is megvizsgálható.

⁽¹⁰¹⁾ Ha technikai okokból nem valószínűsíthető meg nemzeti weboldal készítése, regionális weboldalakat kell létrehozni. E regionális weboldalakat össze kell egymással kapcsolni.

⁽¹⁰²⁾ A versenyeztetési kiválasztási eljárásra irányuló felhívásban meghatározott földrajzi terület értelmében.

⁽¹⁰³⁾ A teljes körű és hatékony szétválasztást lehetővé tevő hálózati topológiákra például több pont adható. Megjegyzendő, hogy a piac fejlődésének ebben a szakaszában a pont-pont közötti topológia a pont és több pont közötti topológiáknál hatékonyabban támogatja a hosszú távú versenyt, míg a kiépítés költségei – különösen a városi területeken – hasonlóak. A pont és több pont közötti hálózatok csak akkor képesek teljes körű és hatékony szétválasztást biztosítani, ha szabványosítják és az alkalmazandó szabályozási keretben kötelezően előírják a WDM-PON hozzáférést.

igénybe a már rendelkezésre álló infrastruktúrát. Annak az üzemeltetőnek, amely a célzott területen található infrastruktúra felett (függetlenül attól, hogy az ténylegesen használt, vagy sem) tulajdon- vagy ellenőrzési joggal rendelkezik és részt kíván venni a pályázatban, eleget kell tennie a következő feltételeknek: i. a nyilvános konzultáció során tájékoztatja a támogatást nyújtó hatóságot és a nemzeti szabályozó hatóságot az infrastruktúráról; ii. valamennyi vonatkozó információt kellő időben a többi ajánlattétő rendelkezésére bocsát ahhoz, hogy utóbbiak ezt az információt még figyelembe tudják venni saját ajánlatukban. A tagállamoknak létre kell hozniuk az olyan meglévő infrastruktúrák elérhetőségére vonatkozó adatbázist, amelyek széles sávú hálózat kiépítéséhez újra felhasználhatók.

- g) *Nagykereskedelmi hozzáférés:* A támogatott széles sávú infrastruktúrához harmadik felek számára biztosított hatékony nagykereskedelmi hozzáférés minden széles sávú hálózatot támogató állami intézkedés elengedhetetlen részét képezi. Különösen a nagykereskedelmi hozzáférés teszi lehetővé harmadik fél üzemeltetők számára, hogy felvegyék a kiválasztott ajánlattevővel a versenyt (amennyiben az utóbbi is jelen van a kiskereskedelmi ágazatban), erősítve ezzel a választékot és a versenyt az intézkedés által érintett területeken, ugyanakkor elkerülve közben a regionális szolgáltatási monopóliumok kialakulását. Mivel e feltétel csak az állami támogatások kedvezményezettjeire alkalmazandó, a keretirányelv 7. cikke értelmében nem függ semmiféle előzetes piacelemzéstől⁽¹⁰⁴⁾. A támogatott hálózatra vonatkozóan előírt nagykereskedelmi hozzáférési kötelezettségeket összhangba kell hozni az ágazati szabályozás keretében meghatározott hozzáférési kötelezettségek portfóliójával⁽¹⁰⁵⁾. A támogatott vállalatoknak az ágazati szabályozás szerint a nemzeti szabályozó hatóságok által megbízott jelentős piaci erejű vállalatoknál⁽¹⁰⁶⁾ elvben szélesebb körű nagykereskedelmi hozzáférési termékeket kell kínálniuk, mivel a támogatás kedvezményezettje nemcsak saját forrásait, hanem az adófizetők pénzét is felhasználja infrastruktúrája kiépítéséhez⁽¹⁰⁷⁾. Az ilyen nagykereskedelmi hozzáférést a hálózat üzembe helyezését megelőzően a lehető leghamarabb oda kell ítélni⁽¹⁰⁸⁾.

A támogatott infrastruktúrához való hatékony nagykereskedelmi hozzáférést⁽¹⁰⁹⁾ legalább 7 éves időszakra kell felajánlani. Amennyiben a 7 éves időszak végén az infrastruktúra üzemeltetőjét a nemzeti szabályozó hatóság az alkalmazandó keretszabályozás értelmében az adott érintett piacon jelentős piaci erővel rendelkezőnek minősíti, az elektronikus hírközlésre vonatkozó európai uniós keretszabályozásnak megfelelően hozzáférési kötelezettséget kell megállapítani. Javasolt, hogy a nemzeti szabályozó hatóságok és más illetékes nemzeti szervek tegyenek közzé a támogatást nyújtó hatóságok részére szóló iránymutatást a nagykereskedelmi hozzáférés feltételeinek és díjainak megállapításáról. A hatékony hozzáférés érdekében azonos hozzáférési feltételek alkalmazandók a támogatott hálózat teljes egészében, beleértve az ilyen hálózatok azon részeit is, ahol a meglévő infrastruktúrát használják⁽¹¹⁰⁾. A hozzáférési kötelezettségeket a támogatott infrastruktúra tulajdonosának, kezelőjének vagy üzemeltetőjének megváltozásától függetlenül érvényesíteni kell.

- h) *A nagykereskedelmi hozzáférés ára:* Az összehasonlító árképzés fontos annak biztosítására, hogy a kapott támogatást a többi versenyképes széles sávú piacon uralkodó piaci feltételek létrehozására használják fel. A nagykereskedelmi hozzáférés árát a nemzeti szabályozó hatóság által meghatározott árképzési elvek, valamint referenciaszintek alapján kell meghatározni, adott esetben

⁽¹⁰⁴⁾ Továbbá amikor a tagállamok olyan irányítási modellt választanak, ahol a támogatásban részesülő széles sávú infrastruktúra csak nagykereskedelmi szolgáltatásokat kínál harmadik felek számára, és kiskereskedelmi szolgáltatásokat nem, ez a verseny torzulását tovább csökkenti, mivel az ilyen irányítási modell segít elkerülni az esetleg megjelenő árprés komplex következményeit és a hozzáférés biztosításakor előforduló hátrányos megkülönböztetés rejtett formáit. Lásd például az SA.30317. sz. „High-speed broadband in Portugal” ügyet.

⁽¹⁰⁵⁾ Amikor az állami támogatási intézkedés új passzív infrastruktúraelemek, például kábelcsatornák vagy tartóoszlopok finanszírozását fedezi, ezekhez is biztosítani kell a hozzáférést, és pedig korlátlan ideig. Lásd például a Bizottság által az N 53/10. sz., németországi „Federal framework programme on ducts support” ügyben, az N 596/09. sz., olaszországi „Bridging the digital divide in Lombardia” ügyben, az N 383/09. sz., németországi „Amendment of N 150/08 Broadband in the rural areas of Saxony” ügyben, valamint az N 330/10. sz., franciaországi „Programme national Très Haut Débit” ügyben hozott határozatot.

⁽¹⁰⁶⁾ Az NGA-hálózatok esetében referenciapontként szolgál hozzáférési termékeknek az új generációs hozzáférési hálózatokról szóló ajánlásban foglalt jegyzéke.

⁽¹⁰⁷⁾ Ha a kábelcsatornák kiépítésének finanszírozásához nyújtanak állami támogatást, akkor azoknak számos kábel hálózatot kell kielégíteniük, és helyet kell adniuk a pont–pont közötti és a pont és több pont közötti megoldásoknak.

⁽¹⁰⁸⁾ Amikor a hálózatüzemeltető kiskereskedelmi szolgáltatásokat is nyújt, az új generációs hozzáférési hálózatokról szóló ajánlással összhangban, mindez azt jelenti, hogy a hozzáférést legalább 6 hónappal az ilyen kiskereskedelmi szolgáltatások megkezdése előtt meg kell adni.

⁽¹⁰⁹⁾ A támogatott infrastruktúrához való hatékony nagykereskedelmi hozzáférés a II. mellékletben foglalt nagykereskedelmi hozzáférési termékek révén nyújtható.

⁽¹¹⁰⁾ Például a nagykereskedelmi hozzáférés harmadik felek általi igénybevétele nem korlátozható kizárólag a kiskereskedelmi széles sávú szolgáltatásokra.

figyelembe véve a hálózatüzemeltető által kapott támogatást⁽¹¹¹⁾. A referenciaszintnek az ország, illetve az Unió más összehasonlítható, versenyképesebb területein érvényesülő, közzétett (szabályozott) nagykereskedelmi árak átlagán, vagy ilyen közzétett árak hiányában a nemzeti szabályozó hatóság által az érintett piacok és szolgáltatások vonatkozásában már meghatározott, illetve elfogadott árakon kell alapulnia. Amennyiben bizonyos nagykereskedelmi hozzáférési termékek esetében nincs olyan közzétett vagy szabályozott ár, amely összehasonlítási alapul szolgálhatna, költségalapú árképzés elveit kell alkalmazni, az ágazati szabályozási keretnek megfelelően megállapított módszerek szerint⁽¹¹²⁾. Tekintettel a nagykereskedelmi hozzáférési árak összehasonlító elemzésen alapuló meghatározásának összetett jellegére, javasolt, hogy a tagállamok biztosítsák a nemzeti szabályozó hatóság számára az ahhoz szükséges jogköröket és alkalmazotti létszámot, hogy ilyen kérdésekben tanáccsal szolgálhasson a támogatást nyújtó hatóságoknak. A támogatási projekt részletes ismertetését legalább 2 hónappal az értesítést megelőzően el kell juttatni a nemzeti szabályozó hatósághoz, hogy ésszerű idő álljon e hatóság rendelkezésére annak véleményezéséhez. Ahol a nemzeti szabályozó hatóság ilyen hatáskörrel rendelkezik, a támogatást nyújtó hatóságnak a nagykereskedelmi hozzáférés árainak és feltételeinek meghatározásakor tanácsot kell kérnie a nemzeti szabályozó hatóságtól. Az összehasonlító elemzés kritériumait egyértelműen jelezni kell a tenderdokumentációban.

- i) *Nyomon követési és visszakövetelési mechanizmus*: A támogatást nyújtó hatóságok a projekt teljes időtartama alatt szorosan nyomon követik a széles sávú projekt végrehajtását. Amennyiben a szolgáltató kiválasztása közbeszerzési versenyeljárás keretében történik, általában kevésbé van szükség a projekt nyereségességének későbbi nyomon követésére. Sok esetben célszerű lehet előzetesen meghatározni a támogatás összegét, hogy fedezni lehessen az adott időszakban várható finanszírozási igényt, ahelyett, hogy a keletkezett költségek és bevételek alapján állapítanák meg a támogatás összegét. Az előbbi modellben a vállalat általában több ösztönzést kap a költségeinek korlátozására és arra, hogy idővel hatékonyabbá váljon. Amennyiben azonban nagyfokú bizonytalanság övezi a költségek és a bevételek jövőbeni alakulását, és komoly információs aszimmetria áll fenn, az is előfordulhat, hogy a hatóság olyan finanszírozási modellt kíván elfogadni, amely nem teljes mértékben előzetes, hanem az előzetes és az utólagos finanszírozás vegyítése (pl. visszakövetelés alkalmazásával, hogy lehetővé tegyék az előre nem látható nyereség kiegyensúlyozott elosztását). Annak érdekében, hogy a kisebb, helyi projektekre ne nehezedjen aránytalanul nagy teher, a visszakövetelési mechanizmus esetében indokolt lehet minimális küszöbérték alkalmazása. Ezért a tagállamoknak akkor kell alkalmazniuk a visszakövetelési mechanizmust, ha a projektnek odaítélt támogatás összege meghaladja a 10 millió EUR-t⁽¹¹³⁾. A támogatást nyújtó hatóságok előírnyozhatják, hogy a kiválasztott ajánlattevő által visszaigényelt nyereségtöbblet a keretprogramon belül és az eredeti támogatási intézkedés feltételei mellett a széles sávú hálózat további bővítésére fordítható. A kapott támogatás tekintetében a nyertes ajánlattevőre vonatkozóan előírt számviteli szétválasztási kötelezettség megkönnyíti a támogatást nyújtó hatóság számára a program végrehajtásának, valamint az esetlegesen keletkező nyereségtöbbletnek a nyomon követését⁽¹¹⁴⁾.
- j) *Átláthatóság*: A tagállamoknak az állami támogatási intézkedések vonatkozásában legalább az alábbi információkat közzé kell tenniük egy központi weboldalon: a jóváhagyott támogatási program és az ahhoz kapcsolódó végrehajtási rendelkezések teljes szövege, a támogatás kedvezményezettjének neve, a támogatás összege, a támogatás intenzitása és az alkalmazott technológia. Ezeket az információkat a támogatást nyújtó hatóság határozatának meghozatalát követően közzé kell tenni, valamint legalább 10 évig meg kell őrizni, és korlátozás nélkül elérhetővé kell tenni a nyilvánosság számára. A támogatás kedvezményezettje köteles átfogó és megkülönböztetésmentes hozzáférést biztosítani a jogosult harmadik felek számára az állami támogatási intézkedés keretében kiépített infrastruktúrára vonatkozó információkhoz (többek között az kábelcsatornákat, utcai elosztószekrényeket és az üvegszálát is beleértve)⁽¹¹⁵⁾. A többi üzemeltető így könnyedén megállapíthatja,

⁽¹¹¹⁾ Az, hogy milyen mértékben veszik figyelembe a támogatás összegét, különböző lehet a versenyztetéses kiválasztási eljárásban és a célzott területen lévő versenyfeltételektől függően. Az összehasonlítási alap ezért a nagykereskedelmi ár felső határa lenne.

⁽¹¹²⁾ Annak elkerülésére, hogy az üzemeltetők mesterségesen növeljék költségeiket, a tagállamoknak olyan szerződéseket kell támogatniuk, amelyek ösztönzik a vállalatokat, hogy idővel csökkentsék költségeiket. Például a többletköltséges szerződésekkel szemben a fix áras szerződés révén a vállalatok érdekelték lennének költségeik idővel történő csökkentésében.

⁽¹¹³⁾ Nem szükséges a visszakövetelés olyan állami tulajdonú, kizárólag nagykereskedelmi infrastruktúrák esetében, amelyek irányítását a hatóság végzi azzal a kizárólagos céllal, hogy valamennyi üzemeltető számára tisztességes és megkülönböztetésmentes hozzáférést biztosítson, feltéve, hogy teljesülnek a 96. lábjegyzetben meghatározott feltételek.

⁽¹¹⁴⁾ A bevált gyakorlati példák alapján javasolt, hogy a nyomon követés és visszakövetelés időtartama legalább 7 év legyen, és az esetleges nyereségtöbbletet (azaz az eredeti üzleti tervben szereplő összeget vagy az iparági átlagot meghaladó nyereséget) az intézkedés támogatási intenzitásának megfelelően megosszák a kedvezményezett és a hatóságok között.

⁽¹¹⁵⁾ Ezeket az információkat rendszeresen (például 6 havonta) naprakésszé kell tenni, és nem védett formátumban kell közzétenni.

lehetősége az ilyen infrastruktúrához való hozzáférés, illetve a széles sávú hálózattal kapcsolatos minden vonatkozó információt továbbítani kell a széles sávú infrastruktúrák központi nyilvántartásába – ha a tagállamban létezik ilyen adatbázis – és/vagy a nemzeti szabályozó hatóságnak.

- k) *Jelentéstétel*: A hálózat üzembe helyezésének időpontjától kezdve, a támogatási intézkedés alkalmazása során az állami támogatást nyújtó hatóságnak két évente jelentést kell tennie a támogatási projektekre vonatkozó legfontosabb információkról az Európai Bizottság számára ⁽¹¹⁶⁾. A nemzeti vagy regionális keretprogramok esetében a nemzeti vagy regionális hatóságoknak egységes szerkezetbe kell foglalniuk az egyedi intézkedésekre vonatkozó információkat, és be kell számolniuk az Európai Bizottságnak. A határozatok ezen iránymutatás szerinti elfogadásakor a Bizottság további beszámolókat kérhet a nyújtott támogatás tekintetében.

3.5. Az NGA-hálózatok mielőbbi kiépítésének támogatása

- (79) A széles sávú alaphálózat kiépítésénél követett politikához hasonlóan, az NGA-hálózat kiépítéséhez nyújtott állami támogatás megfelelő és indokolt eszközt képezhet, több alapvető feltétel teljesülése esetén. Jóllehet a kereskedelmi szolgáltatók a várható nyereségesség alapján ruháznak be az NGA-hálózatokba, a hatóság döntésének meghozatalakor figyelembe kell venni az olyan nyitott és semleges platform finanszírozása iránti közérdeket is, ahol sok szolgáltató versenyezhet a végfelhasználóknak való szolgáltatásnyújtás terén.
- (80) Az NGA-hálózat kiépítésének támogatására irányuló intézkedéseknek eleget kell tenniük a 2.5. és a 3.4. szakaszban megjelölt összeegyeztethetőségi feltételeknek. Emellett a következő feltételeknek kell teljesülniük, figyelembe véve azokat a sajátos körülményeket, amelyek között az NGA-hálózatokra irányuló állami beruházás megvalósul.
- a) *Nagykereskedelmi hozzáférés*: Az NGA-hálózatok gazdasági jellemzői miatt rendkívül fontos a harmadik fél üzemeltetők általi hatékony nagykereskedelmi hozzáférés biztosítása. Különösen azokon a területeken, ahol már jelenleg is vannak versenyző széles sávú alaphálózat-üzemeltetők ⁽¹¹⁷⁾, és amelyeken biztosítani kell a beavatkozást megelőző piaci versenyhelyzet fennmaradását. A 3.4. szakaszban ismertetett hozzáférési feltételeket az alábbiak szerint kell meghatározni. A támogatott hálózatnak tehát valamennyi hozzáférést igénylő üzemeltető számára tisztességes és megkülönböztetésmentes feltételekkel kell biztosítani a hozzáférést, és lehetővé kell tennie számukra a hatékony és teljes körű szétválasztás lehetőségét ⁽¹¹⁸⁾. Ezenfelül a harmadik fél üzemeltetőknek az aktív hálózati infrastruktúrán ⁽¹¹⁹⁾ túl a passzív infrastruktúrához ⁽¹²⁰⁾ is hozzá kell férniük. A bitfolyam-hozzáférés és a helyi hurok és alhurok átengedése mellett a hozzáférési kötelezettségnek ezért ki kell terjednie az kábelcsatornák és tartóoszlopok, a sötétszál és az utcai elosztószekrények használati jogára is ⁽¹²¹⁾. A hatékony nagykereskedelmi hozzáférést legalább hét évre kell biztosítani, és a kábelcsatornákhöz vagy tartóoszlopokhoz való hozzáférés joga időben nem korlátozható. Ez nem sérti a nemzeti szabályozó hatóság által a tényleges verseny ösztönzése érdekében az adott érintett piacon esetleg előírásra kerülő hasonló szabályozási kötelezettségeket vagy az említett időszak alatt, illetve annak lejárta után elfogadott intézkedéseket ⁽¹²²⁾.

⁽¹¹⁶⁾ Ezeknek az információknak magukban kell foglalniuk legalább a következőket: a (78) pont i) alpontjának megfelelően már nyilvánosságra hozott információk, a hálózat üzembe helyezésének időpontjára, a nagykereskedelmi hozzáférési termékekre, a hozzáférést igénylők, a hálózati szolgáltatók és a bekötött háztartások számára, valamint a bevezetés mértékére vonatkozó információk.

⁽¹¹⁷⁾ Beleértve a helyi hurok üzemeltetőket is.

⁽¹¹⁸⁾ A piac fejlődésének jelenlegi szakaszában a pont–pont közötti topológia hatékonyan szétválasztható. Amennyiben a kiválasztott ajánlattevő pont és több pont közötti topológiai hálózatot épít ki, egyértelműen kötelezni kell arra, hogy WDM-technológia segítségével a hozzáférés szabványosításával és forgalomba hozatalával egyidejűleg gondoskodjon a hatékony szétválasztásról. Amíg nem kerül sor a hálózatok hatékony WDM-szétválasztására, a kiválasztott ajánlattevő köteles a hozzáférést igénylőknek a fizikai szétválasztáshoz a lehető legközelebb álló virtuális szétválasztási terméket biztosítani.

⁽¹¹⁹⁾ Közvetett kedvezményezettek esetében, ha azok nagykereskedelmi szinten jutnak hozzáféréshez, előfordulhat, hogy a harmadik fél üzemeltetőknek maguknak kell bitfolyam-hozzáférést adniuk. Annak ellenére, hogy a támogatást csak a passzív infrastruktúra számára nyújtották, aktív hozzáférést kértek például az N 330/10 sz. – franciaországi *Programme national Très Haut Débit* ügyben hozott bizottsági határozatban.

⁽¹²⁰⁾ Például a felhasználó létesítményében elhelyezett vagy más, a hálózat üzemeltetéséhez szükséges berendezésekhez. Ha a hatékony hozzáférés biztosítása érdekében szükségesnek bizonyul a hálózat egyes részeinek korszerűsítése, ezt a támogatás nyújtó hatóság terveiben elő kell irányozni, például megfelelő méretű alépítményeket előírva, az utcai elosztószekrények méretének növelésével a hatékony szétválasztás biztosítása érdekében stb.

⁽¹²¹⁾ A szigorú hozzáférési kötelezettség biztosítása különösen fontos a meglévő ADSL- és a jövőbeli NGA-hálózat-üzemeltetők által kínált szolgáltatások közötti időleges helyettesíthetőség kezelése érdekében. A hozzáférési kötelezettség lehetővé teszi, hogy az ADSL-üzemeltetők ügyfeleikkel áttérjenek egy NGA-hálózatra, mihelyest sor kerül egy államilag támogatott hálózat felállítására, és így elkezdik tervezni a saját jövőbeli befektetéseiket, anélkül, hogy valódi versenyhátrányt kellene elszenvedniük. Lásd például az N 461/09. sz., egyesült királyságbeli „Cornwall & Isles of Scilly Next Generation Broadband” ügyet.

⁽¹²²⁾ E tekintetben figyelembe kell venni azon sajátos piaci feltételek esetleges további fennállását, amelyek indokolták a támogatás nyújtását a szóban forgó infrastruktúra üzemeltetőjének.

Előfordulhat, hogy a széles sávú szolgáltatásokat korlátozottan kínáló, gyéren lakott területeken vagy kisméretű, helyi vállalatok esetében, a hozzáférési termékek valamennyi típusának előírása aránytalanul megnöveli a beruházási költségeket⁽¹²³⁾ anélkül, hogy a fokozott verseny szempontjából jelentős előnyökkel járna⁽¹²⁴⁾. Az ilyen esetekben elképzelhető, hogy a támogatott infrastruktúrába való – egyébként nem tervezett – költséges beavatkozásokat (például helymegosztás a köztes elosztópontokon) igénylő hozzáférési termékeket csak abban az esetben ajánlják fel, ha a harmadik fél üzemeltető igényei ésszerűek. Az igény ésszerűnek minősül, amennyiben i. a hozzáférést igénylő következetes üzleti tervet készít, amely indokolja a támogatott hálózatra vonatkozó termék fejlesztését, és ii. ugyanazon a földrajzi területen másik üzemeltető nem kínál hasonló hozzáférési terméket a sűrűbben lakott területeken érvényes árakon.⁽¹²⁵⁾

Ezzel szemben az előző pont nem alkalmazható sűrűbben lakott területeken, ahol elvárható az infrastruktúra kiegészítésére irányuló fejlesztés. Ezért ilyen területeken a támogatott hálózatnak meg kell felelnie a szolgáltatók által igényelhető, hálózati hozzáférést biztosító termékek valamennyi típusának⁽¹²⁶⁾.

- b) *Tisztességes és megkülönböztetés-mentes bánásmód*: A támogatott infrastruktúrának lehetővé kell tennie, hogy a versengő üzemeltetők versenyképes és megfizethető szolgáltatásokat nyújthassanak a végfelhasználók számára. Amennyiben a hálózatüzemeltető vertikálisan integrált, az érdekellentétek, a hozzáférést igénylőkkel vagy a tartalomszolgáltatókkal szembeni indokolatlan diszkrimináció és bármely más, rejtett közvetett előny elkerülése érdekében megfelelő biztosítékokat kell alkalmazni. Hasonlóképpen, az odaítélési kritériumoknak olyan rendelkezést kell tartalmazniuk, hogy a kizárólagos nagykereskedelmi modellt, kizárólagos passzív hálózati modellt, vagy mindkettőt kínáló ajánlattevők pluszpontokat kapnak.

- (81) A felhordóhálózat finanszírozására irányuló⁽¹²⁷⁾, vagy az összes üzemeltető és technológia hozzáférést lehetővé tévő építési munkálatokra korlátozódó állami támogatási projektek különösen verseny-támogató jellemzőket mutatnak. E jellemzőket figyelembe veszik az ilyen projektek értékelése során.

3.6. A szupergyors széles sávú hálózatok számára nyújtott támogatás

- (82) A digitális menetrend célkitűzéseinek fényében, különösen a legalább 100 Mbps sebességű internetkapcsolat 50 %-os felhasználására vonatkozóan, – figyelembe véve, hogy különösen a városi területeken magasabb teljesítmény iránti igény jelentkezhet ahhoz képest, mint amit a kereskedelmi befektetők ajánlani kívánnak a közeljövőben – a (77) ponttól eltérve, kivételesen továbbra is lehetőség lehetne állami beavatkozásra azon NGA-hálózatok esetében, amelyek képesek 100 Mbps-et meghaladó, szupergyors sebességet biztosítani.
- (83) A „fekete NGA” területeken az ilyen beavatkozás csak akkor megengedhető, ha a következő, egyszerre teljesítendő kritériumok alapján igazolják az (51) pontban előírt „minőségi ugrás” megvalósulását:
- a) a meglévő vagy tervezett⁽¹²⁸⁾ NGA-hálózatok nem érik el a végfelhasználók létesítményeit optikai hálózatokkal⁽¹²⁹⁾;

⁽¹²³⁾ A támogatást nyújtó hatóságnak részletes és objektív költségszámítással kell igazolnia a költségek aránytalan növekedését.

⁽¹²⁴⁾ Lásd például az N 330/10. sz. franciaországi „Programme national Très Haut Débit”, valamint az SA.33671. sz., egyesült királyságbeli „Broadband Delivery UK” ügyben hozott bizottság határozatot.

⁽¹²⁵⁾ A Bizottság az arányosság elemzése keretében egyéb feltételeket is elfogadhat, az ügy sajátosságaira és az átfogó mérlegelésre tekintettel. Lásd például az N 330/10. sz. franciaországi „Programme national Très Haut Débit”, valamint az SA.33671. sz., egyesült királyságbeli „Broadband Delivery UK” ügyben hozott bizottság határozatot. A feltételek teljesülése esetén az adott piacon szokásos időn belül hozzáférést kell biztosítani. Konfliktus esetén a támogatást nyújtó hatóság a nemzeti szabályozó hatóságtól vagy más illetékes nemzeti szervtől kérhet tanácsot.

⁽¹²⁶⁾ Például a passzív, rögzített hálózatok esetében képesnek kell lennie arra, hogy az üzemeltető döntésétől függetlenül egyaránt támogassa a pont–pont közötti és a pont és több pont közötti topológiákat. A sűrűbben lakott területeken, ha a hálózatok jogosultak állami támogatásra, nem tekinthető közérdeknek a meglévő hálózatok olyan egyszerű korszerűsítésébe történő beruházáshoz nyújtott támogatás, amely nem idéz elő minőségi ugrást a verseny tekintetében.

⁽¹²⁷⁾ Lásd a fenti (60) pontot. A központi hivatali szintet meghaladó beavatkozásokat már NGA és nem NGN (új generációs) hálózatokra irányulónak tekintik. Lásd a Bizottságnak az SA.34031. sz., „Next generation broadband in Valle d’Aosta” ügyben hozott határozatát.

⁽¹²⁸⁾ A (63) és (65) ponttal összhangban a közeljövőre (azaz három éves időszakra) vonatkozó hiteles üzleti tervek alapján.

⁽¹²⁹⁾ Például az NGA-hálózatok nem érik el a végfelhasználó létesítményeit optikai szálakkal az FTTH hálózatok esetében, ahol az optikai szálakat csak a csomópontokig (elosztószekrények) építi ki. Hasonlóképpen, egyes kábelhálózatok szintén csak a szekrényekig telepítenek optikai szálakat, a végfelhasználókat koaxiális kábellel kapcsolják.

- b) a piaci helyzet alakulása következtében a kereskedelmi üzemeltetőknek – a (63)–(65) pont szerinti – közeljövőre vonatkozó befektetési terveiben nem szerepel a 100 Mbit/s feletti szupergyors sebesség versenyalapú szolgáltatásának⁽¹³⁰⁾ megvalósítása;
- c) várhatóan van kereslet az ilyen minőségi fejlesztésekre⁽¹³¹⁾.
- (84) Az előző pontban leírt helyzetben, az új, támogatott hálózatoknak meg kell felelniük a (78) és a (80) pontba foglalt összeegyeztethetőségi feltételeknek. Emellett a támogatást nyújtó hatóságnak az alábbiakat is igazolnia kell:
- a) a támogatott hálózat a meglévő vagy tervezett hálózatok ellenőrizhető jellemzőivel és teljesítményével szemben jelentős fejlett technológiai jellemzőkkel bír⁽¹³²⁾; valamint
- b) a támogatott hálózatot nyílt architektúra alapján, kizárólag nagykereskedelmi hálózatként fogják működtetni; valamint
- c) a támogatás nem vezet a verseny túlzott torzulásához olyan más NGA-technológiákhoz képest, amelyekbe a közelmúltban jelentős új infrastrukturális beruházásokat eszközöltek az ugyanazon céltartományon működő piaci szereplők⁽¹³³⁾.
- (85) Az ilyen hálózatok közfinanszírozása csak e további feltételek teljesülése esetén tekinthető a mérlegelési teszt alapján összeegyeztethetőnek. Ez azt jelenti, hogy a támogatás nyomán jelentős, fenntartható, a versenyt ösztönző és tartós technológiai fejlődés jön létre anélkül, hogy a támogatás aránytalan visszatartó hatást gyakorolna a magánbefektetésekre.

4. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

- (86) Ezen iránymutatás az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való közzétételét követő naptól alkalmazandó.
- (87) A Bizottság ezen iránymutatást valamennyi olyan bejelentett támogatási intézkedésre alkalmazza, amelyekkel kapcsolatban az iránymutatás Hivatalos Lapban történő közzétételét követően határozathozatalra kéri fel, még akkor is, ha a projekteket a közzététel dátuma előtt jelentették be.
- (88) A jogellenes állami támogatás értékelésére alkalmazandó szabályok megállapításáról szóló bizottsági közleménnyel⁽¹³⁴⁾ összhangban a Bizottság a jogellenes támogatásokra a támogatás nyújtásának időpontjában hatályos szabályokat alkalmazza. Ennek megfelelően az iránymutatás közzétételét követően nyújtott jogellenes támogatások esetében ezt az iránymutatást alkalmazza.
- (89) A Bizottság az EUMSZ 108. cikkének (1) bekezdése alapján azt javasolja a tagállamoknak, hogy hozzanak megfelelő intézkedéseket, és szükség esetén módosítsák meglévő támogatási programjaikat, hogy az iránymutatásnak az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való közzétételét követő tizenkét hónapon belül összhangba hozzák azokat ezen iránymutatás rendelkezéseivel.
- (90) A Bizottság felkéri a tagállamokat, hogy a javasolt megfelelő intézkedésekhez az ezen iránymutatásnak az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* történő közzétételétől számított két hónapon belül adják kifejezett, feltétel nélküli beleegyezésüket. Válaszadás hiányában a Bizottság azt feltételezi, hogy az adott tagállam nem ért egyet a javasolt intézkedésekkel.
- (91) A Bizottság ezt az iránymutatást a fontosabb jövőbeli piaci, technológiai és szabályozási fejlemények alapján felülvizsgálhatja.

⁽¹³⁰⁾ Például olyan területen, ahol FTTC vagy azzal egyenértékű hálózat és korszerűsített (legalább Docsis 3.0) kábelhálózat üzemel, a piaci feltételeket általában eléggé versenyzőnek tartják ahhoz, hogy ne igényeljen állami beavatkozást a szupergyors szolgáltatások kiépítése.

⁽¹³¹⁾ Lásd a 84. és a 85. lábjegyzetben szereplő mutatókat.

⁽¹³²⁾ Lásd a fenti (63)–(65) pontot.

⁽¹³³⁾ Általában ez a helyzet, amikor a támogatás miatt a piaci szereplők megfelelő időn belül (figyelembe véve a szokásos amortizációs időt) nem juthatnak hozzá az elvégzett infrastrukturális beruházásaik ellenértékéhez. Különösen az alábbi (egymáshoz kapcsolódó) tényezőket kell figyelembe venni: a beruházás mérete, a beruházás óta eltelt idő, a beruházás megfelelő megtérüléséhez szükséges minimális idő, valamint az új, támogatott szupergyors hálózat kiépítésének valószínűsíthető hatása a meglévő NGA-hálózatok előfizetőinek számára és a kapcsolódó előfizetési árakra.

⁽¹³⁴⁾ HL C 119., 2002.5.22., 22. o.

I. MELLÉKLET

A SZÉLES SÁVÚ HÁLÓZATRA IRÁNYULÓ JELLEMZŐ TÁMOGATÁSI INTÉZKEDÉSEK

Határozathozatali gyakorlatában a Bizottság megfigyelte, hogy a tagállamok a széles sávú hálózat kiépítésének ösztönzésére bizonyos, gyakran visszatérő támogatási mechanizmusokat alkalmaznak, amelyeket az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése alapján értékelnek. Az alábbi felsorolás nem kimerítő, és csupán tájékoztató jellegű, mivel a hatóságok a szélessávúhálózat-kiépítés támogatásának egyéb formáit is kidolgozhatják, vagy eltérhetnek a bemutatott modellektől. A konstrukciók jellemzően állami támogatást foglalnak magukban, kivéve, ha a beruházásra a piacgazdasági befektető elvével összhangban került sor (lásd a 2.2. szakaszt).

1. **Pénzallokáció („résfinanszírozás”⁽¹⁾):** A Bizottság által vizsgált ügyek többségében a tagállam⁽²⁾ közvetlen pénzügyi támogatást nyújt a szélessávba befektetőknek⁽³⁾ a széles sávú hálózat kiépítéséhez, kezeléséhez és kereskedelmi célú hasznosításához⁽⁴⁾. Az ilyen támogatások rendszerint az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése szerinti állami támogatást foglalnak magukban, mivel a támogatást állami forrásból finanszírozzák, és az előnyt biztosít a befektető számára, hogy olyan feltételek mellett folytasson kereskedelmi tevékenységet, amelyek egyébként nem állnának fenn a piacon. Ilyen esetben mind a támogatásban részesülő hálózatüzemeltető, mind pedig a támogatott hálózathoz való nagykereskedelmi hozzáférést igénylő elektronikus hírközlési szolgáltatók a támogatás kedvezményezettjei.
2. **Természetbeni támogatás:** Más esetekben a tagállamok a teljes széles sávú hálózat (vagy annak egy része) kiépítésének finanszírozása révén támogatják a széles sávú hálózat kiépítését, amelyet aztán az elektronikus hírközlési befektetők rendelkezésére bocsátanak, akik e hálózati elemeket saját széles sávú kiépítést célzó projektjeikhez használják fel. Ez a támogatás sokféle formában megvalósulhat; a tagállamok leggyakrabban passzív széles sávú infrastruktúrát biztosítanak építőmérnöki munkák végzése (például út felásása), illetve kábelcsatornák vagy sötétszál elhelyezése révén⁽⁵⁾. A támogatás ilyen formája előnyhöz juttatja a széles sávú hálózatba befektetőket, akik megtakarítják a kapcsolódó beruházási költségeket⁽⁶⁾, valamint a támogatott hálózathoz való nagykereskedelmi hozzáférést igénylő elektronikus hírközlési szolgáltatókat.
3. **Az állam által üzemeltetett széles sávú hálózatok vagy azok részei:** Állami támogatásnak minősülhet az is, ha az állam ahelyett, hogy támogatást nyújtana a széles sávú hálózatba befektetőknek, megépíti a széles sávú hálózatot (vagy annak egyes részeit), és azt az állami közigazgatás keretében vagy egy belső vállalat révén közvetlenül üzemelteti⁽⁷⁾. Ez a beavatkozási modell jellemzően egy állami tulajdonú passzív hálózati infrastruktúra megépítését foglalja magában azzal a céllal, hogy a hálózathoz megkülönböztetésmentes nagykereskedelmi hozzáférést biztosítva elérhetővé tegyék azt a széles sávú hálózatok üzemeltetői számára. A hálózat üzemeltetése és a nagykereskedelmi hozzáférés díjazás fejében történő biztosítása az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében gazdasági tevékenység. A széles sávú hálózat kereskedelmi hasznosítás céljával történő kiépítése az ítélezési gyakorlat szerint gazdasági tevékenység, tehát már a széles sávú hálózat építésének időpontjában is beszélhetünk az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése szerinti állami támogatásról⁽⁸⁾. Az állami üzemeltetésű hálózathoz való nagykereskedelmi hozzáférést igénylő elektronikus hírközlési szolgáltatók szintén a támogatás kedvezményezettjeinek tekintendők.
4. **Koncessziós engedély birtokosa által kezelt széles sávú hálózat:** A tagállamok olyan széles sávú hálózat kiépítését is támogathatják, amely állami tulajdonban marad, de amelynek üzemeltetésére versenyeztetési pályázati eljárást írnak ki, hogy annak nagykereskedelmi szintű irányítását és hasznosítását kereskedelmi üzemeltető végezze⁽⁹⁾. Mivel a hálózatot hasznosítás céljával hozzák létre, az intézkedés ebben az esetben is állami támogatásnak minősülhet. A hálózat irányítását és hasznosítását végző üzemeltető, valamint a hálózathoz való nagykereskedelmi hozzáférést igénylő harmadik fél elektronikus hírközlési szolgáltatók szintén a támogatás kedvezményezettjeinek minősülnek.

⁽¹⁾ A „résfinanszírozás” a beruházási költségek és a magánbefektetők várható nyeresége közötti különözetre utal.

⁽²⁾ Vagy a támogatást nyújtó bármely más hatóság.

⁽³⁾ A „befektetők” kifejezés olyan vállalkozásokat vagy elektronikus hírközlési hálózatüzemeltetőket jelöl, amelyek széles sávú infrastruktúra kiépítésébe és telepítésébe fektetnek be.

⁽⁴⁾ A résfinanszírozásra az SA.33438 a.o sz. lengyelországi „Broadband network project in Eastern Poland”, az SA 32866 sz. görögországi „Broadband development in Greek rural areas”, az SA.31851 sz. olaszországi „Broadband Marche”, az N 368/09 sz. németországi „Amendment of State aid broadband scheme”, az N 115/08 sz. „Broadband in the rural areas of Germany” bizottsági határozatokban található példák.

⁽⁵⁾ Az N 53/10. sz., németországi „Federal framework programme on ducts support” ügyben, az N 596/09. sz., olaszországi „Bridging the digital divide in Lombardia” ügyben hozott bizottsági határozat. Lásd még az N 383/09. sz., németországi „Amendment of N 150/08 Broadband in the rural areas of Saxony” ügyben hozott bizottsági határozatot.

⁽⁶⁾ Az építőmérnöki költségek és a passzív infrastruktúrára irányuló egyéb beruházás a széles sávú projekt összes költségének legfeljebb 70 %-át teheti ki.

⁽⁷⁾ Az N 330/10. sz., franciaországi „Programme national Très Haut Débit” ügyben hozott bizottsági határozat, amely különféle beavatkozási módokat vizsgál, többek között azt is, amelynek keretében a területi önkormányzatok kormányzati feladatként saját széles sávú hálózatokat üzemeltetnek.

⁽⁸⁾ A T-443/08. és T-455/08. sz., Freistaat Sachsen kontra Bizottság ügy (még nem tették közzé).

⁽⁹⁾ Az N 497/10. sz. egyesült királysági SHEFA – 2 Interconnect, az N 330/10 sz. franciaországi Programme national Très Haut Débit, az N 183/09. sz. litvániai RAIN project ügyekben hozott bizottsági határozatok.

II. MELLÉKLET

SZAKKIFEJEZÉSEK SZÓSZEDETE

Ezen iránymutatás alkalmazásában: (a fogalom meghatározások nem érintik a további piaci, technológiai és szabályozási változásokat.)

Hozzáférési szegmens: a felhordóhálózatot a végfelhasználók létesítményeivel összekötő „utolsó” szegmens.

Felhordóhálózat: a széles sávú hálózat azon része, amely közvetlenül összekapcsolja a gerinchálózatot a hozzáférési hálózattal, és adatokat továbbít a globális hálózat irányába és irányából.

Bitfolyam-hozzáférés: a nagykereskedelmi hozzáférést biztosító szolgáltató nagysebességű hozzáférési kapcsolatot épít ki az ügyfél létesítményeihez, és ezt a hozzáférési összeköttetést harmadik felek számára elérhetővé teszi.

Sötétszál: olyan megvilágítatlan szál, amelyhez nem kapcsolódik szállítórendszer.

Alépítmény: olyan föld alatti cső vagy kábelcsatorna, amelyben a széles sávú hálózat (optikai, réz- vagy koaxiális) kábelei futnak.

Teljes körű szétválasztás: a fizikai szétválasztás hozzáférést biztosít a végső fogyasztó számára a hozzáférési vonalhoz, és lehetővé teszi a versenytársak saját szállítórendszerei által rajta keresztül történő közvetlen továbbítást. Egyes esetekben a virtuális szétválasztás egyenértékűnek tekinthető a fizikai szétválasztással.

FTTH: „optika a lakásig”, ahol az optikai szálak elérik a végfelhasználók létesítményeit, azaz olyan hozzáférési hálózat, amely a betápláló és a leágazó szegmenseiben (köztük az épületen belüli vonalak) egyaránt fényvezető szálakból áll.

FTTB: „optika az épületig”, ahol az optikai szálak elérik a végfelhasználók létesítményeit, azaz az optikai szálak elérik az épületet, azonban az épületen belül réz, koaxiális vagy LAN kábelek futnak.

FTTN: „optika a csomópontokig”. Az optikai szál az utcai elosztószekrényeknél végződik, akár több kilométerre a felhasználó létesítményeitől, és a végső kapcsolódás réz (az elosztószekrénybe vezetett optikai szálban/VDSL hálózatban) vagy koaxiális kábel (kábelben/DOCSIS 3 hálózat). Az optika a csomópontokig megoldás gyakran átmeneti jellegű, a teljes FTTH felé vezető köztes lépés.

Semleges hálózatok: olyan hálózatok, amelyek valamennyi hálózati tipológiát képesek ellátni. Az FTTH-hálózatok esetében az infrastruktúrának egyaránt képesnek kell lennie a pont–pont közötti és a pont és több pont közötti topológiák támogatására.

Új generációs hozzáférési hálózat: hozzáférési hálózatok, amelyek részben vagy egészében optikai elemekre épülnek, és amelyek fejlettebb tulajdonságokkal rendelkező széles sávú szolgáltatásokat képesek nyújtani, mint amelyek a meglévő széles sávú alaphálózatokon keresztül biztosíthatók.

Passzív hálózat: aktív alkotóelemek nélküli széles sávú hálózat. Jellemzően építőmérnöki infrastruktúra, kábelcsatornák, sötétszálak és utcai elosztószekrények alkotják.

Passzív nagykereskedelmi hozzáférés: elektronikus alkotóelemet nem tartalmazó továbbító közeghez való hozzáférés.

Pont és több pont közötti: olyan hálózati topológia, amelynek esetében az ügyfélvonalak egy közvetett passzív csomópontig (pl. utcai elosztószekrény) célzottak, ahol a vonalakat egy közös vonalba vonják össze. Az összevonás lehet passzív (leágazásokkal, mint például a passzív optikai hálózatban) vagy aktív (például az FTTC).

Pont–pont közötti: olyan hálózati topológia, amelynek esetében az ügyfélvonalak az ügyféltől a városi jelenléti pontig megszakítás nélkül célzottak.

Nagykereskedelmi hozzáférési termékek: a hozzáférés lehetővé teszi az üzemeltető számára más üzemeltető létesítményeinek használatát. A támogatott hálózatban a következő nagykereskedelmi hozzáférési termékek nyújthatók:

- FTTH/FTTB hálózat: hozzáférés az alépítményhez, sötétszálhoz, a helyi hurok átengedése (WDM-PON vagy ODF szétválasztás) és bitfolyam-hozzáférés.
- Kábel hálózatok: hozzáférés az alépítményhez és bitfolyam-hozzáférés.
- FTTC-hálózat: hozzáférés az alépítményhez, az alhurok átengedése és bitfolyam-hozzáférés.
- Passzív hálózati infrastruktúra: hozzáférés az alépítményhez, sötétszál és/vagy a helyi hurok átengedése. Integrált üzemeltető esetében: (a passzív infrastruktúrához való hozzáféréstől eltérően) a hozzáférési kötelezettségeket az új generációs hozzáférési hálózatokról szóló ajánlás rendelkezéseinek megfelelően kell megállapítani.

-
- ADSL-alapú széles sávú hálózatok: a helyi hurok átengedése és bitfolyam-hozzáférés.
 - Mobil- vagy vezeték nélküli hálózatok: bitfolyam-hozzáférés, a fizikai póznák megosztása és hozzáférés a felhordó-hálózatokhoz.
 - Műholdas hálózatok: bitfolyam-hozzáférés.
-